

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820815713
DOS-2022-0000786

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Albrandswaard
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1000
3160 GA RHOON

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Groen	Geel

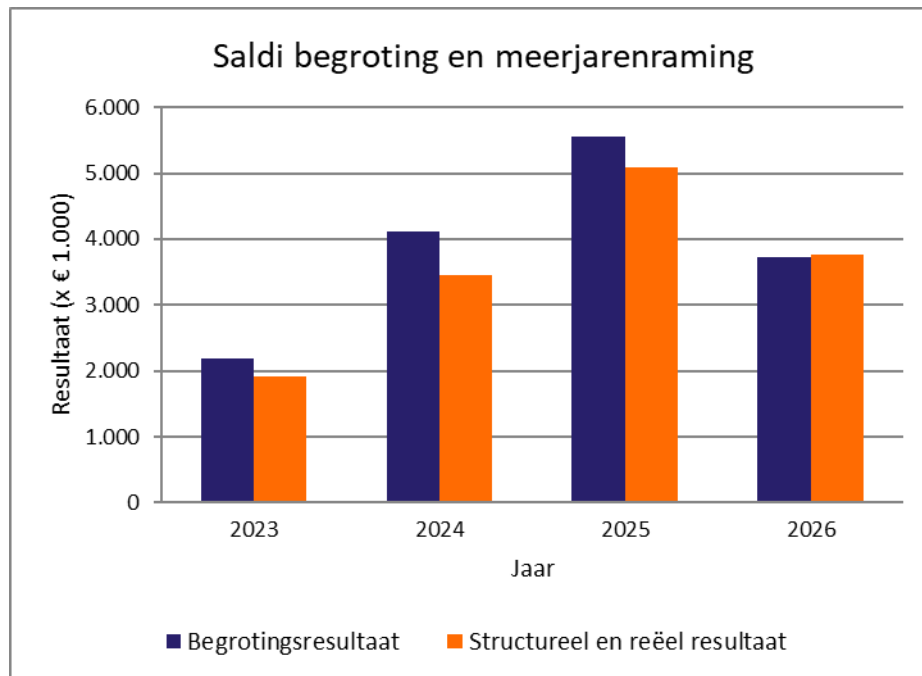
Het beeld is de afgelopen jaar iets verslechterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op geel. De oorzaak hiervoor is dat enkele beheerplannen niet actueel zijn.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Verwerking coalitieakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u het coalitieakkoord nog niet volledig heeft opgenomen in deze begroting en meerjarenraming. Door middel van een begrotingswijziging zullen de gevolgen hiervan alsnog in de begroting 2023 verwerkt worden. Wij gaan ervan uit dat de begroting ook na verwerking van het coalitieakkoord structureel en reëel in evenwicht zal zijn. Dit betekent dat de structurele lasten in uw begroting ook dan gedekt dienen te worden door structurele baten. Verder moeten de baten en lasten ook volledig en realistisch worden geraamd.

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Wij adviseren u de beheerplannen voor gebouwen (2016-2021) en de onderdelen Wegen en Groen van het beheerplan Openbare Ruimte te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting en meerjarenraming op te nemen. Positief is om te zien dat de gemeente al met de actualisatie bezig is.

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is niet in overeenstemming met de huidige wet- en regelgeving. Zo ontbreekt de toelichting bij het overzicht waarin u moet onderbouwen waarom posten als incidenteel aangemerkt mogen worden. Het opnemen van een goede toelichting is een stellige uitspraak van de commissie BBV en noodzakelijk om te kunnen beoordelen of een post daadwerkelijk incidenteel is. Verder hebben sommige posten een beperkte omvang waardoor het niet aannemelijk is dat ze uw begroting materieel beïnvloeden. Wij adviseren u om de aanbeveling van de Commissie BBV op te volgen en een materialiteitsgrens vast te stellen voor incidentele baten en lasten.

Wij verzoeken u om in de begroting 2024 een volledig overzicht van incidentele baten en lasten op te nemen. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde [“notitie structurele en incidentele baten en lasten”](#) en ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\) 2020](#). Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Reorganisatiekosten in verband met ontvlechting BAR-organisatie

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van de brief die u van het college van B&W heeft ontvangen op 11 oktober met betrekking tot de gedeeltelijke ontvlechting van de BAR-organisatie.

Ontvlechting van een gemeenschappelijke regeling brengt mogelijk kosten met zich mee. Positief is om te zien dat u al twee mogelijke risico's heeft benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing in de begroting 2023. Wij gaan ervan uit dat u de ontwikkelingen van de reorganisatie nauwlettend volgt en de financiële gevolgen ervan zo reëel als mogelijk in uw meerjarenbegroting verwerkt.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Albrandswaard

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822656745
DOS-2022-0000789

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Alphen aan den Rijn
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 13
2400 AA ALPHEN AAN DEN RIJN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek. Wel hebben wij een paar constatering gedaan waarover wij u met deze brief informeren.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoprofiel

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

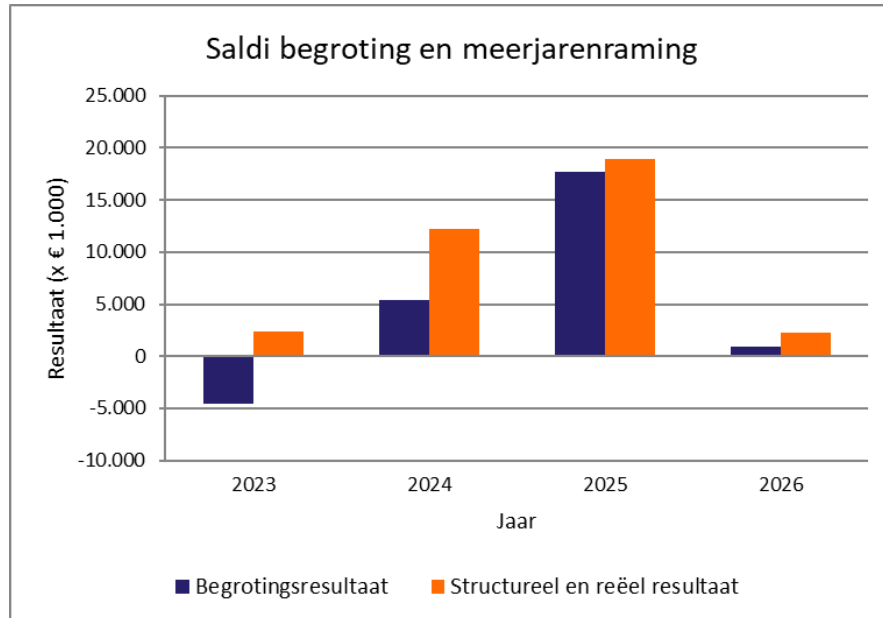
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Wij onderzoeken ook of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige constatering en opmerkingen

Onderhoudslasten en beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van de kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming.

Wij hebben vernomen dat een aantal van uw beheerplannen niet meer actueel is of binnenkort geactualiseerd moet worden. Wij lezen in uw begroting ook dat er achterstanden zijn in de uitvoering van het onderhoud. Bovendien staat u voor een grote opgave met betrekking tot groot onderhoud aan kademuren. Wij adviseren u daarom erop toe te zien dat de beheerplannen tijdig worden geactualiseerd en dat de financiële gevolgen in de begroting en de meerjarenraming worden verwerkt.

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is niet in overeenstemming met de huidige regelgeving. Wij hebben afgezien van een correctie omdat dit als gevolg van voordelige en nadelige bijstellingen per saldo geen significante gevolgen zou hebben voor het structureel en reëel evenwicht in uw begroting. Daarnaast hebben wij vernomen dat uw gemeente werkt aan

een wijziging in 2023 waarna uw begroting volledig voldoet aan de kaders vanuit het BBV. Wij zijn blij met deze ontwikkeling. Voor de geldende kaders verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde “notitie structurele en incidentele baten en lasten” en ons Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) 2020. Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Verwerking coalitieakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u een financiële vertaling van het coalitieakkoord (nieuw beleid) heeft opgenomen in de begroting 2023, maar nog niet in de meerjarenraming 2024-2016. Wij gaan ervan uit dat de begroting ook na volledige verwerking van het coalitieakkoord structureel en reëel in evenwicht zal zijn en adviseren u dit evenwicht ook in de meerjarenraming tot stand te brengen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820812116
DOS-2022-0000790

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Barendrecht
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 501
2990 EA BARENDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Groen	Groen

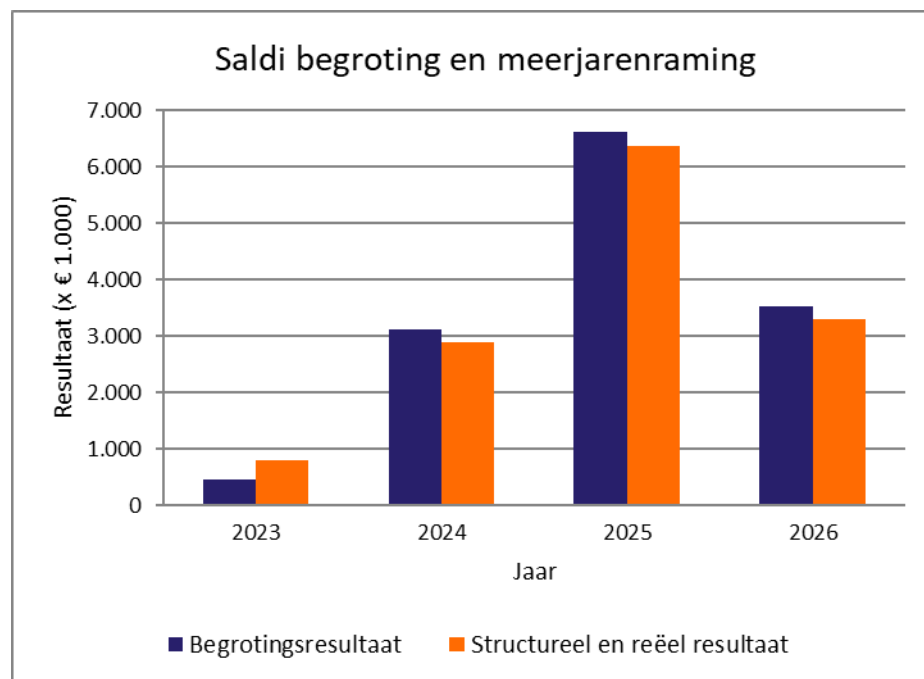
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. Wel geven wij u de volgende aandachtspunten mee. De begroting is beleidsarm vastgesteld met hiernaast een financiële uitwerking van het meerjarenprogramma Barendrecht Werelddorp. De kengetallen die in de begroting zijn gepresenteerd zijn gebaseerd op de beleidsarme begroting en zullen nog beïnvloed worden door de investeringen in het meerjarenprogramma. Ook de vele PM-posten uit het meerjarenprogramma zorgen voor een onvolledig beeld. Daarbij vraagt de wijze van indexeren in de meerjarenraming bij uw gemeente de aandacht en is het mogelijk dat de begroting 2024 hierdoor een minder positief beeld laat zien.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers exclusief de brede besparingsopdracht van € 275.000 uit het dekkingsplan. Deze besparing is nog niet voldoende concreet ingevuld.

Conclusie

Wij constateren dat de begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is. De positieve resultaten in de meerjarenraming worden beïnvloed door een te beperkte indexering t.o.v. van de loon- en prijscompensatie die in het gemeentefonds is verwerkt. Dit wordt voor de begroting 2024 een punt van aandacht en wordt ambtelijk opgepakt.

Overige opmerkingen

Loon- en Prijsontwikkelingen

Wij hebben geconstateerd dat u in uw meerjarenraming 2024-2026 lagere lasten voor loon- en prijsontwikkeling heeft opgenomen dan is verwerkt in de raming van de algemene uitkering (o.b.v. lopende prijzen). Doordat aan de inkomstenkant deze compensatie wel is verwerkt maar de lasten niet volledig zijn meegenomen, is de raming van de lasten te laag. Er is geen onderbouwing aanwezig die deze lagere lasten voor loon- en prijscompensatie in

de meerjarenraming verantwoordt. Hierdoor toont u een te positief beeld van de saldi in de jaarschijven. De meerjarenraming is hierdoor niet reëel gepresenteerd.

Wij hebben besloten dit niet te corrigeren op het structureel en reëel resultaat in de meerjarenraming omdat het begrotingsjaar 2023 structureel in evenwicht is. In 2023 is de loon- en prijsindexatie voldoende verwerkt. Wij gaan begin volgend jaar met uw gemeente hierover ambtelijk in gesprek.

Pm-posten

In het meerjarenprogramma Barendrecht Wereldorp staat een fors aantal PM-posten genoemd. De financiële uitwerking van deze posten is nog niet verwerkt in de begroting en de verwachting is dat de structurele ruimte in de begroting hierdoor onder druk kan komen te staan. Wij vinden het van belang snel inzicht te krijgen in de totale lasten op jaarbasis en gaan ervanuit dat deze in de begroting 2024 volledig kunnen worden opgenomen.

Schuldquote

Uw netto-schuldquote laat afgelopen jaren een daling zien en in de begroting wordt deze daling voorgezet. Gezien de hoogte van uw netto-schuldquote is dit een positieve ontwikkeling. Wel attenderen wij u op het feit dat de gepresenteerde schuldquote gebaseerd is op de beleidsarme begroting en meerjarenraming. De investeringen uit het meerjarenprogramma zijn niet in de kengetallen verwerkt en het is mogelijk dat deze dalende trend hierdoor een vertekend beeld geeft.

Reorganisatiekosten in verband met ontvlechting BAR-organisatie

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van de brief die u van het college heeft ontvangen op 12 oktober jl. m.b.t. de gedeeltelijke ontvlechting van de BAR-organisatie.

Ontvlechting van een gemeenschappelijke regeling brengt mogelijk hoge kosten met zich mee. Wij hebben begrepen dat momenteel alleen voor 2023 hiervoor lasten zijn opgenomen in het meerjarenprogramma. Wij adviseren u de ontwikkelingen van de reorganisatie nauwlettend te monitoren. Wij gaan ervan uit dat u de lasten op korte termijn ook in de meerjarenraming verwerkt en aanvullende maatregelen neemt indien mocht blijken dat deze niet toereikend zijn.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als

basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Barendrecht

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-808774550
DOS-2022-0000791

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Bodegraven-Reeuwijk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 401
2410 AK BODEGRAVEN-REEUWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Geel	Oranje

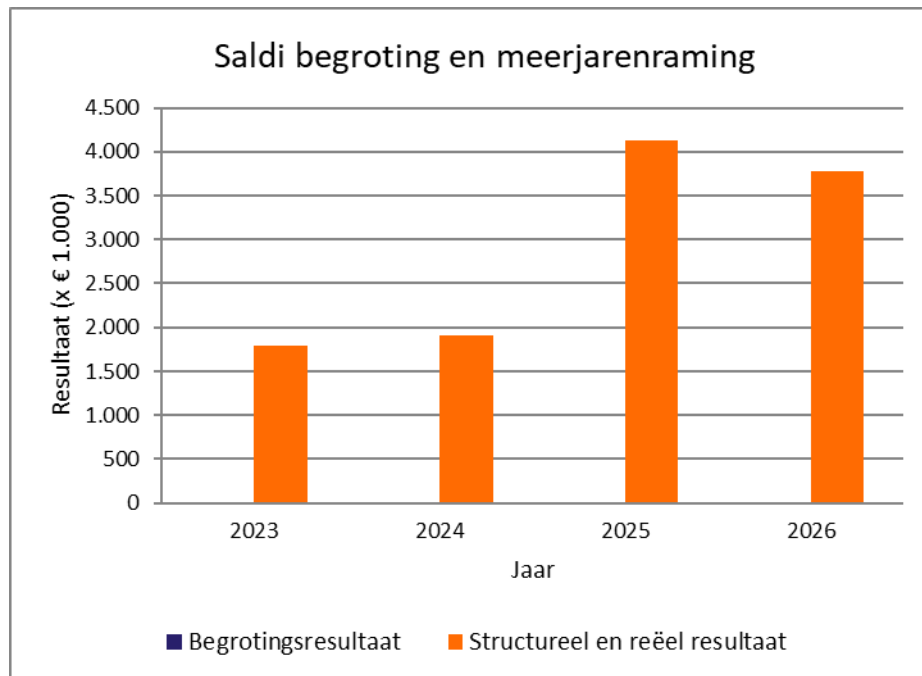
Het beeld schommelt de afgelopen jaren en komt op basis van de begroting 2023 uit op oranje. De oorzaak van de schommeling zit in het al dan niet hebben van een taakstelling in het desbetreffende jaar. In 2022 was er geen taakstelling.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- waarbij wij de volgende posten in uw staat van incidentele baten en lasten als structureel beoordelen:
 - Kosten mobiliteitsvisie;
 - Kosten weginspecties;
 - Hogere onderhoudskosten buitensportaccommodaties;
 - Kosten financiering caseloadverlichting GI 2023;
 - Preventie jeugdzorg;
 - Éénmalige bijdrage Parnassia t.b.v. crisisdienst Jeugd GGZ;
 - Onderzoekskosten riolering;
 - Ruimte maken begraafplaats Tempel 2025 en 2025;
 - Hogere kosten verkiezingen.
- Zonder de in de begroting opgenomen taakstelling, aangezien deze nog niet voldoende concreet met maatregelen is ingevuld.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is niet in overeenstemming met de huidige wet- en regelgeving.

Zo ontbreekt de toelichting op de incidentele baten en lasten. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde "[notitie structurele en incidentele baten en lasten](#)" en ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\) 2020](#). Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821881657
DOS-2022-0000793

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Capelle aan den IJssel
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 70
2900 AB CAPELLE AAN DEN IJSSEL

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen

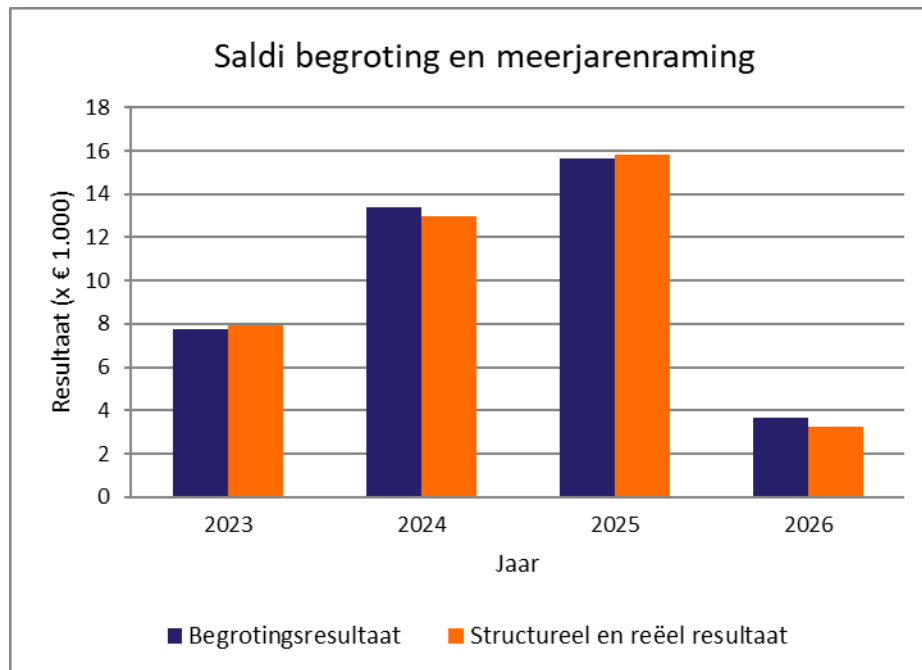
Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Capelle aan den IJssel

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822113287
DOS-2022-0000795

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Delft
Postbus 78
2600 ME DELFT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de mogelijkheden voor beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het zoeken naar financiële ruimte, bijvoorbeeld om het structureel evenwicht van de begroting verder te verbeteren. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Oranje	Groen

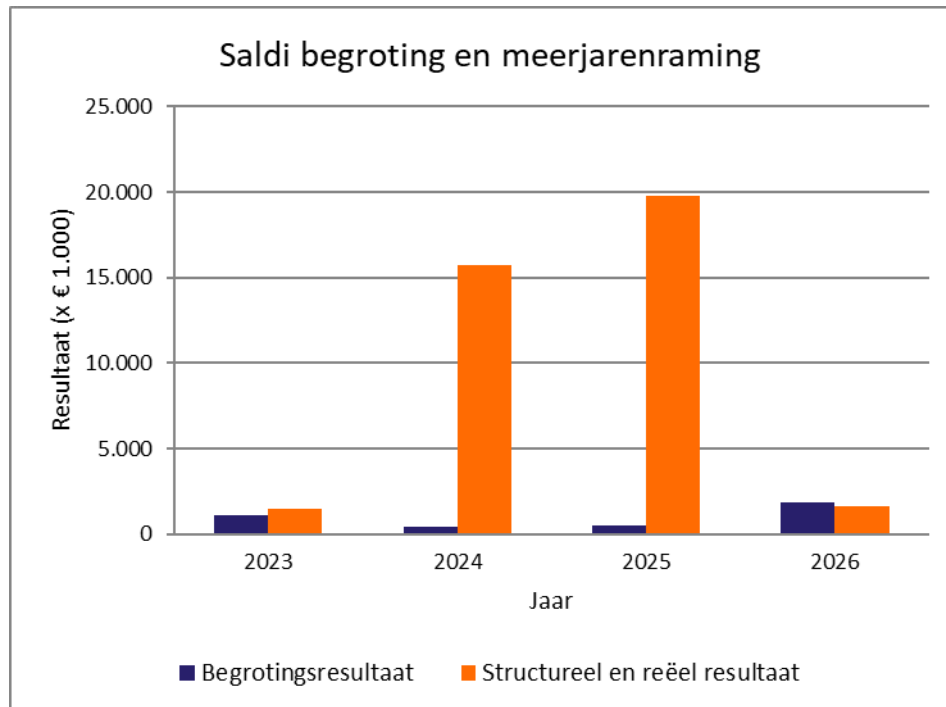
Het beeld is de afgelopen jaren fors verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. De oorzaak hiervoor is dat de structurele begrotingssaldi zijn verbeterd, het bedrag aan openstaande taakstellingen lager is geworden en de tekorten in het Sociaal Domein zijn opgelost.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- inclusief verwerking van de voorgenomen verhoging met 7% van de Onroerend Zaakbelasting (OZB) vanaf 2025, waartoe nog besloten moet worden.

Conclusie

Wij constateren dat er sprake is van structureel en reëel evenwicht in het begrotingsjaar 2023 en in alle jaren van de meerjarenraming. Het valt ons op dat uw structureel resultaat ten opzichte van de begroting 2022 flink is verbeterd. Vanzelfsprekend worden de positieve saldi mede bereikt doordat u de ambities uit het coalitieakkoord nog niet hebt verwerkt in de begroting. Ook kunt u gebruik maken van de tot en met 2025 beduidend hogere uitkering uit het gemeentefonds. Anderzijds hebt u echter ook zelf tot maatregelen besloten, zoals de verhoging van de OZB en de implementatie van een robuust herstelplan. Wij complimenteren u met deze aanpak.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken.

Uw overzicht van incidentele baten en lasten in de begroting 2023 is in overeenstemming met de huidige regelgeving.

Voor de volledigheid delen wij u mede dat wij in ons tussenbericht financieel toezicht 2022 (kenmerk PZH-2022-817663796) de alinea "overzicht incidentele baten en lasten" ten onrechte hebben opgenomen. Het overzicht in uw jaarrekening 2021 voldeed aan de richtlijnen.

Verwerking coalitieakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u geen (volledige) financiële vertaling van het coalitieakkoord (nieuw beleid) voor de jaren 2024 en verder hebt opgenomen in de meerjarenraming. Door middel van een begrotingswijziging zullen de gevolgen hiervan in de Kadernota 2023 en/of de begroting 2024 verwerkt moeten worden. Wij gaan ervan uit dat de begroting ook na verwerking van het coalitieakkoord structureel en reëel in evenwicht zal zijn. Dit betekent dat de structurele lasten in uw begroting ook dan gedekt dienen te worden door structurele baten. Verder moeten de baten en lasten ook volledig en realistisch worden geraamd.

Inzet buffer

U reserveert een deel van het begrotingsoverschot in de jaren 2023, 2024 en 2025 als "buffer" voor een aantal mogelijke bestedingen, zoals compensatie voor energiearmoede, nieuw beleid en personele capaciteit. Wij verzoeken u bij de inzet van de buffer een duidelijk onderscheid te maken tussen incidentele en structurele lasten. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde "notitie structurele en incidentele baten en lasten" en ons Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) 2020. Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Herstelplan

Voor een blijvend gezonde financiële situatie is de implementatie van het volledige herstelplan van groot belang. Wij adviseren u de uitwerking van de maatregelen actief te blijven monitoren. Bij het niet kunnen realiseren van een deel van de maatregelen adviseren wij u daarvoor direct alternatieven te zoeken.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek van het gemeentefonds te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Delft

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821870634
DOS-2022-0000801

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Den Haag
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 12600
2500 DJ DEN HAAG

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Op 22 december 2022 stelde u uw begroting voor het jaar 2023 vast. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

In de gemeentewet is bepaald dat het college de door de raad vastgestelde begroting vóór 15 november van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting dient aan gedeputeerde staten zendt en dat Gedeputeerde staten kunnen bepalen dat de begroting hun goedkeuring behoeft als deze niet tijdig is ingezonden.

Op 19 maart 2022 werden gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Als gevolg van de hierop volgende coalitieonderhandelingen kon u niet aan deze wettelijke indieningstermijn voor de begroting 2023 te voldoen. De provincie is hierover tijdig geïnformeerd. Wij waarderen het dat het u is gelukt vóór aanvang van het begrotingsjaar 2023 alsnog een begroting vast

te stellen, waarin de gevolgen van het coalitieakkoord zijn verwerkt. Dankzij intensieve ambtelijke afstemming met uw gemeente hebben wij ons onderzoek, op basis van de conceptbegroting, tijdig kunnen afronden. Bij de vaststelling van de begroting op 22 december 2022 heeft u geen wijzigingen aangebracht die gevolgen kunnen hebben voor het structurele evenwicht. Om deze redenen verbinden wij dit jaar geen consequenties aan de overschrijding van de indieningstermijn.

Uw begroting voldoet inhoudelijk aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Ondanks dat u komend jaar onder repressief toezicht valt, maken wij ons zorgen over de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In zo'n onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Als u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's, waarbij geel staat voor een gunstiger profiel dan oranje. De risicokleur is geen norm, maar een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoprofiel

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Oranje	Geel

Het beeld is ten opzichte van de begroting 2022 licht verbeterd. Dit komt vooral doordat bij de begroting 2022 alle jaarschijven van de meerjarenraming (2023-2025) met een nadelig structureel saldo sloten. Mede dankzij een significante verhoging van de algemene uitkering tot en met 2025 en structurele dekkingsmaatregelen die u in uw begroting heeft genomen, sluit nu alleen 2026 nog met een structureel nadeel. Dit vertaalt zich ook naar de risico's binnen het sociaal domein, die naar onze inschatting zijn afgenomen. Dit baseren wij op een vergelijking tussen realisatiecijfers in 2021 en de begroting 2023.

Het weerstandsvermogen maakt ook onderdeel uit van het risicoprofiel en is risicovol omdat deze niet voldoet aan uw eigen norm. Dit lichten wij verderop in deze brief toe. Verder laat uw solvabiliteit een licht dalende trend zien.

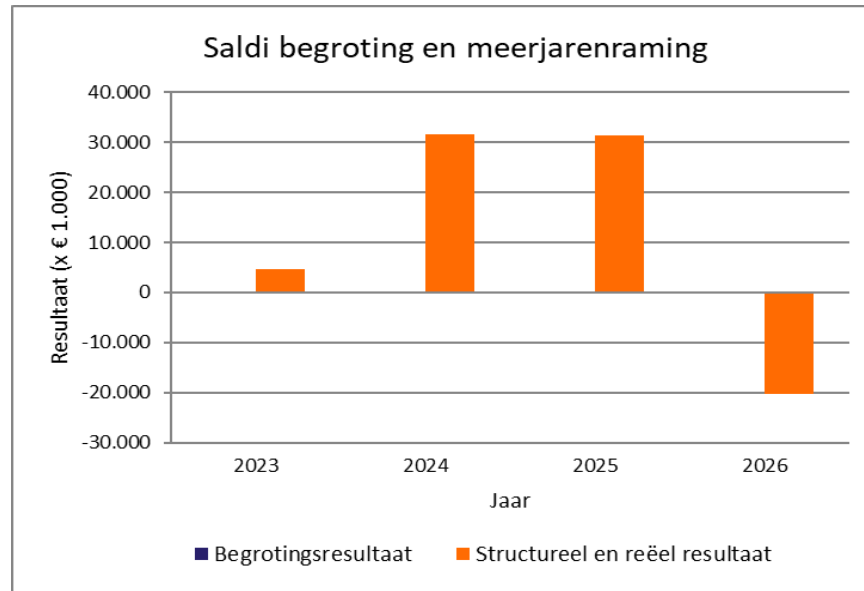
De overige indicatoren in het risicoprofiel vallen voor uw gemeente in de categorie minst risicovol. Deze indicatoren hebben betrekking op de ramingen voor beheer en onderhoud, taakstellingen, deelname aan gemeenschappelijke regelingen, grondexploitaties en de verplichte financiële kengetallen.

Structureel en reëel resultaat

Uw begroting 2023 sluit vóór verrekening met reserves met een tekort van € 116,8 mln. Dit is het saldo van baten en lasten. U doet in 2023 voor dit bedrag een beroep op uw reserves. Het begrotingsresultaat is het resultaat ná verrekening met reserves. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat na aftrek van alle incidentele baten en lasten. Op het bijgestelde structurele resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Wij onderzoeken ook of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het structurele begrotingsresultaat bijstellen. Wanneer er sprake is van een structureel overschot, betekent dit niet direct dat deze middelen beschikbaar zijn, maar dit kan ook betekenen dat structurele middelen gebruikt zijn om incidentele lasten te dekken.

Bovenstaande leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief de taakstelling op het gemeentelijk apparaat, omdat deze nog concreet ingevuld moet worden. Dit betreft een structurele taakstelling van € 0,5 mln in 2023, oplopend tot € 9 mln in 2026.
- Rekening houdend met de lagere algemene uitkering in 2026 als gevolg van de door het kabinet beoogde nieuwe financieringsystematiek voor gemeenten in 2026. Wij gaan uit van een bedrag dat € 16 mln. lager is dan wat u in uw meerjarenraming heeft verwerkt.

Conclusie

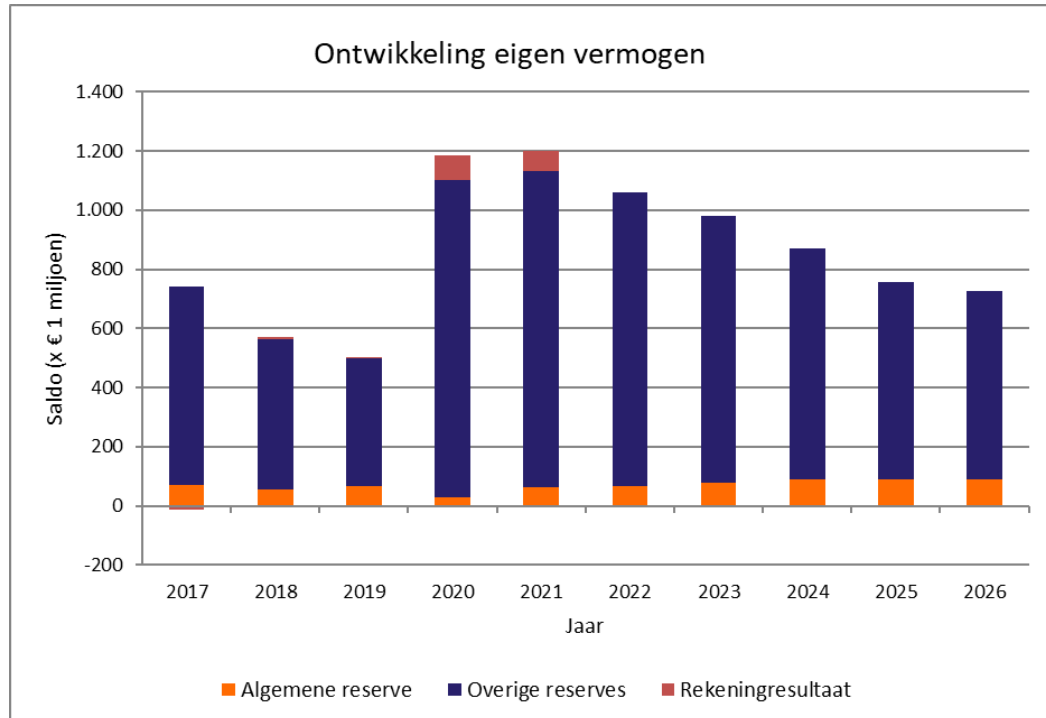
Uw begroting 2023 is naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht. U komt hiermee in aanmerking voor regulier (repressief) toezicht.

Overige opmerkingen en aanbevelingen

Vermogenspositie

Ondanks dat de omvang van uw eigen vermogen (het totaal van alle reserves) goed is, zien wij dat er al langere tijd sprake is van een dalende trend van uw eigen vermogen. Onderstaande diagram illustreert dit.

Dankzij de verkoop van Eneco in 2019 nam uw eigen vermogen sterk toe en stegen uw liquide middelen aanzienlijk. Wij begrijpen dat u uw (overtollige) liquide middelen inzet voor het realiseren van beleidsdoelen, maar op termijn kunnen deze uitgeput raken. Reserves bestaan naast liquide middelen uit overige bezittingen, zoals gebouwen. Met deze overige bezittingen kunt u niet direct aan uw financiële verplichtingen voldoen. Als de dalende trend van uw eigen vermogen zich voortzet, zult u daarom meer schulden moeten aangaan en neemt de financiële weerbaarheid van uw gemeente af.

Wij adviseren u bovenstaande ontwikkeling van dalend vermogen te monitoren en hier tijdig op bij te sturen als de bodem in zicht is. Hierbij zult u ook rekening moeten houden met onderhouds- en beheerkosten van nieuwe investeringen in maatschappelijke voorzieningen. U doet dit door alle lasten die betrekking hebben op structurele taken, zoals beheer en onderhoud, inclusief tijdelijke intensiveringen, niet op te nemen in het overzicht van incidentele baten en lasten en deze lasten niet te dekken uit reserves, maar uit structurele middelen. Wij zijn graag bereid hierover ambtelijk mee te denken.

Wij constateren dat in het coalitieakkoord al goede stappen zijn gezet om te komen tot structurele dekking voor bestaand en nieuw beleid. Ook heeft u stappen genomen om kapitaallasten die volgen uit investeringen structureel in de begroting te verwerken in plaats van deze uit reserves te dekken.

Wij adviseren u toe te werken naar een structureel en reëel sluitende begroting 2024 én meerjarenraming 2025-2027.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre u risico's kunt opvangen met de algemene reserve. Gemeenten mogen hiervoor een eigen norm vaststellen. Wij constateren al enkele jaren dat uw algemene reserve van onvoldoende omvang is. Hiermee voldoet u niet aan uw eigen norm voor het weerstandsvermogen. U heeft hiervoor een herstelplan opgesteld, maar dat achten wij ontoereikend. Het herstelplan voorziet erin dat boekwinsten uit verkoop van vastgoed, bespaarde rente en positieve jaarrekeningresultaten aan de

algemene reserve worden toegevoegd. Vorig jaar schreven wij in onze begrotingsbrief dat de effecten hiervan onzeker zijn. Dergelijke 'meevallers' zijn niet te voorspellen en daarmee niet reëel. Wij zien nu ook dat er andere keuzes worden gemaakt en slechts een deel van de 'meevallers' aan de algemene reserve worden toegevoegd.

Wij adviseren u met een begrotingswijziging de algemene reserve zo spoedig mogelijk, bij voorkeur in één keer, op het vereiste niveau te brengen. U creëert daarmee ruimte om 'meevallers' in te zetten voor het bereiken van beleidsdoelen, zonder dat het weerstandsvermogen verder in gevaar komt.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Tijdig duidelijkheid van het Rijk over de hoogte van de algemene uitkering is van groot belang voor het op kunnen stellen van toekomstige meerjarenbegrotingen. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek, gaan wij ervan uit dat u de circulaire als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan: Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag.

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820272035
DOS-2022-0000803

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Dordrecht
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

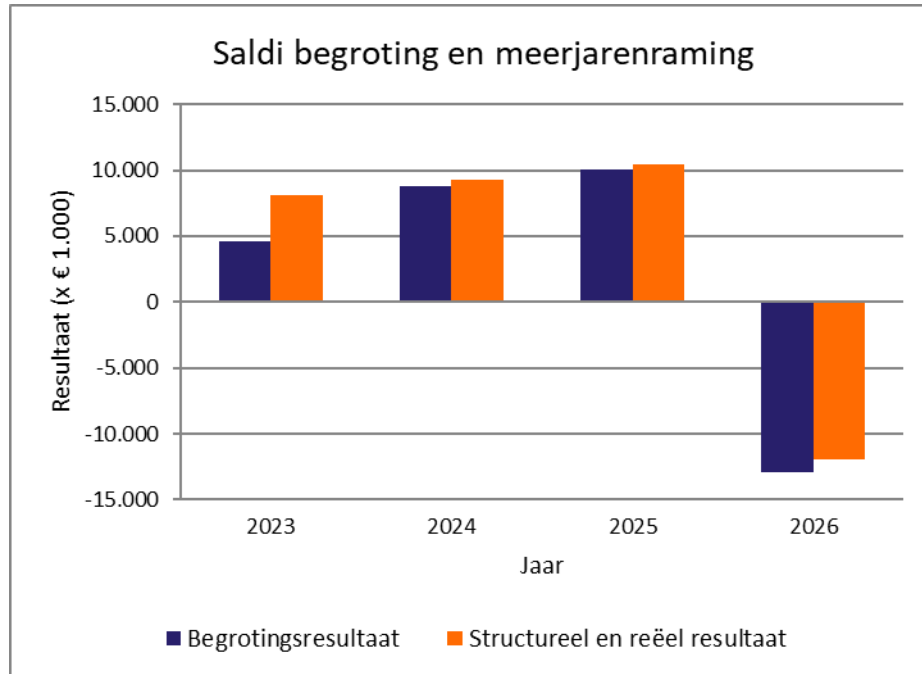
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Geel	Groen

Het beeld is ten opzichte van de vorige begroting verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op risicokleur groen. De oorzaak hiervoor is dat uw begroting tot en met 2025 structureel in evenwicht is en uw financiële positie goed. Verder is uw weerstandratio ruim voldoende, beschikt u over actuele beheerplannen en heeft u geen nieuwe bezuinigingen opgenomen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief een correctie op uw overzicht van incidentele baten en lasten. Wij zijn van mening dat de energielasten, de Dordtpas en het innovatie- en preventiebudget een structureel karakter hebben waar vooraf geen duidelijke einddatum voor is vastgesteld. Daartegenover staat dat wij ons kunnen vinden in de nagezonden onderbouwing om de eenmalige compensatie aan huishoudens in 2023 aan te merken als incidenteel.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Overzicht van incidentele baten en lasten

In ons tussenbericht 2022 hebben wij u geschreven dat uw overzicht van incidentele baten en lasten in uw jaarrekening 2021 niet voldeed aan de wet- en regelgeving. Zo had u veel posten als incidenteel aangemerkt terwijl de regelgeving stelt dat incidenteel de uitzondering is en stonden er diverse posten op het overzicht met een beperkte omvang, zonder einddatum of waarvan de aard structureel is. Wij zijn blij te constateren dat u in uw begroting minder posten als incidenteel heeft aangemerkt en de toelichting bij het overzicht heeft verbeterd. Wij zijn van mening dat het overzicht op deze manier een beter inzicht geeft in de posten die uw begroting incidenteel beïnvloeden.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dordrecht

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820584556
DOS-2022-0000804

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Goeree-Overflakkee
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
3240 AA MIDDELHARNIS

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Groen	Groen

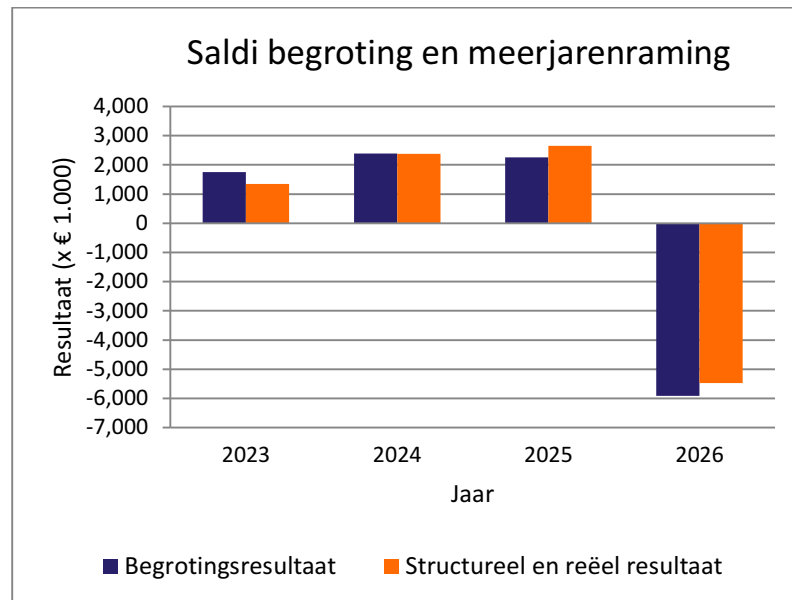
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. Wat opvalt in het risicoprofiel is het wegvallen van de ombuigingen in de begroting en de verbetering van het kengetal belastingcapaciteit. Dit laatste is het gevolg van een zeer beperkte stijging van de woonlasten in uw gemeente t.o.v. afgelopen jaar. Daarnaast laat de meerjarenraming een fors negatief saldo zien in 2026 veroorzaakt door een verlaging van de algemene uitkering dat jaar (het "ravijnjaar").

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

In de begroting 2023 en meerjarenraming wordt, net als in de begroting 2022, voor € 0,8 miljoen toegevoegd aan de tijdelijke “reserve onderhoud kunstwerken” in afwachting van de vorming van een “voorziening onderhoud kunstwerken”. Hiermee heeft u de onderhoudslasten incidenteel geraamd in plaats van structureel en is het structureel resultaat van uw begroting vertekend. Wij hebben onze correctie hierop gebaseerd. Overigens betekent deze correctie niet dat er een financieel knelpunt is in de onderhoudsbudgetten en heeft dit geen gevolgen voor het begrotingsresultaat.

Daarnaast is in de begroting het opstellen van het verkeer en vervoersplan in 2023 voor € 0,1 miljoen als incidentele last opgenomen. Dit betreft een naar aard structurele post conform de notitie incidentele baten en lasten van het BBV. Deze is in bovenstaand saldo gecorrigeerd.

Conclusie

Wij constateren dat in uw begroting sprake is van structureel en reëel evenwicht.

Overige opmerkingen

PM-posten

In de begroting 2023 staat een aantal PM-posten genoemd m.b.t. onderwerpen die onvermijdelijk zijn. De financiële uitwerking van deze posten is nog niet verwerkt in de begroting en de verwachting is dat de structurele ruimte in de begroting hierdoor onder druk kan komen te staan. Wij vinden het van belang snel inzicht te krijgen in de totale lasten op jaarbasis en gaan ervanuit dat deze volledig kunnen worden opgenomen in een structureel en reëel sluitende begroting 2024.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Goeree-Overflakkee

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822326386
DOS-2022-0000805

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Gorinchem
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 108
4200 AC GORINCHEM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Wij vragen uw aandacht voor de algemene financiële ontwikkelingen voor de volgende begroting. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

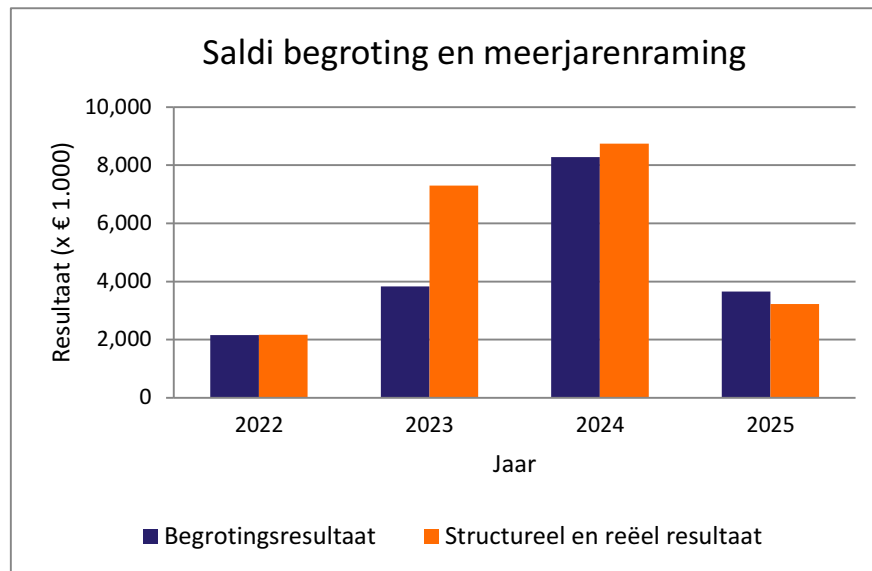
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en blijft op basis van de begroting 2023 oranje. Dit komt door de schuldpositie, de nog te maken kosten en de te realiseren opbrengsten binnen de grondexploitatie en de bijdragen aan de verbonden partijen. De exploitatie en weerstandsvermogen zien er verder financieel gezond uit. Echter, de ontwikkelingen van bovenstaande onderwerpen maakt dat het risicoprofiel van Gorinchem nog oranje blijft.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief de 1^e begrotingswijziging en het aangenomen amendement.

Conclusie

Wij constateren naar aanleiding van het gedane onderzoek dat u voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gorinchem

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822351704
DOS-2022-0000806

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Gouda
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1086
2800 BB GOUDA

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Groen	Groen

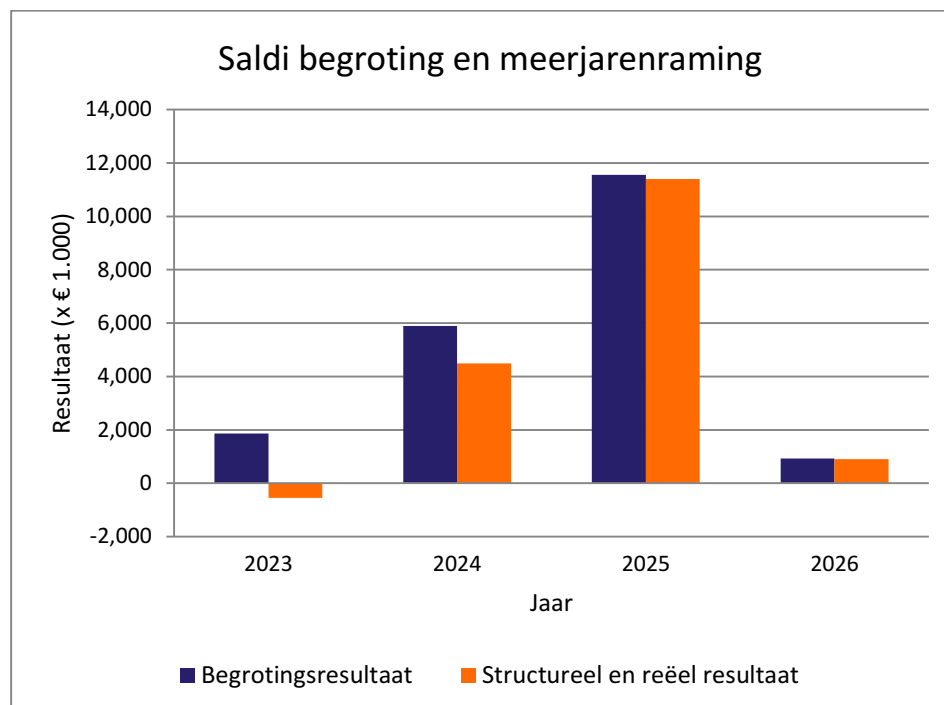
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. De lage solvabiliteit en de hoge belastingcapaciteit blijven een aandachtspunt.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief de bij de begroting 2023 aangenomen amendementen.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting structureel en reëel in evenwicht is waardoor u in 2023 onder repressief (regulier) toezicht valt.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Regelgeving stelt dat structureel de regel is en dat incidentele baten en lasten dus uitzonderingen zijn die tevens van materiele aard moeten zijn. Uw gemeente heeft dit jaar geen staat van incidentele baten en lasten opgenomen waarmee u dus zeer terughoudend bent geweest met het aanmerken van baten en lasten als incidenteel. Hiervoor complimenteren wij u. Wel zijn er reserves waaruit u structurele dekking geniet ter dekking van kapitaallasten. Hiervoor schrijft regelgeving een staat van structurele reservemutaties voor. Deze staat is in uw begroting alleen op totaalniveau opgenomen. Wij verzoeken u in de begroting 2024 een volledig overzicht van structurele reservemutaties op te nemen. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde [“notitie structurele en incidentele baten en lasten”](#) en ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\) 2020](#). Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gouda

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821111733
DOS-2022-0000807

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 175
3370 AD HARDINXVELD-GIESSENDAM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

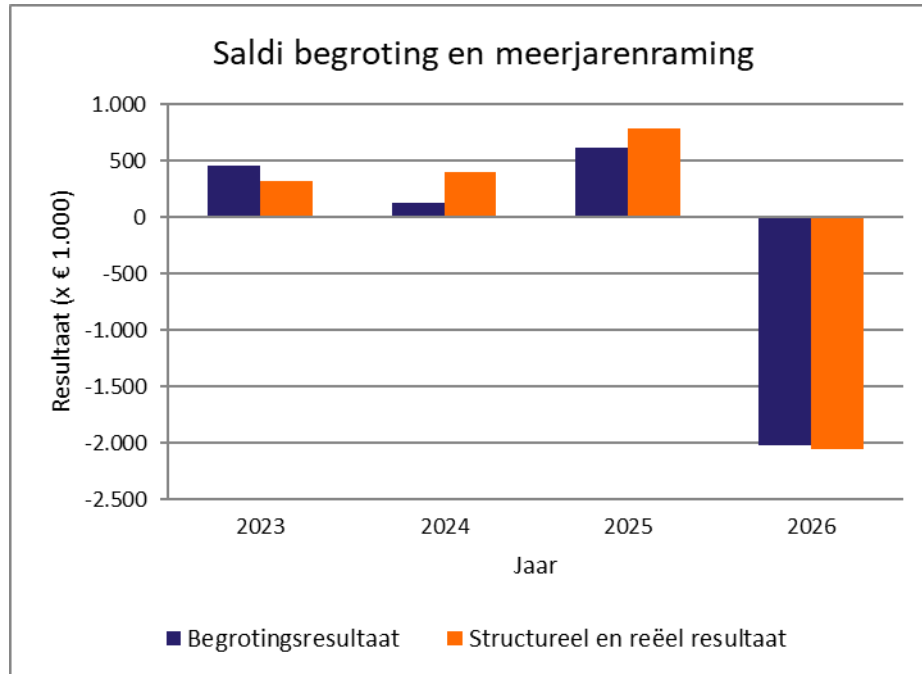
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Oranje	Geel

Het beeld is ten opzichte van vorig jaar verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op risicokleur geel. De oorzaak hiervoor is dat de jaren 2023-2025 structureel in evenwicht zijn maar dit evenwicht wel afhankelijk is van het realiseren van de lagere bijdrage aan de GR DG&J. Verder is uw financiële goed en uw weerstandsratio voldoende. Een terugkerend aandachtspunt blijft het actualiseren van diverse beheerplannen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief de, in dezelfde vergadering, vastgestelde begrotingswijziging waarmee u de effecten van de septembercirculaire 2022 in de begroting verwerkt.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Deelnemersbijdrage GR DG&J

In ons tussenbericht 2022 hebben wij u geschreven dat wij aanvullende onderbouwing nodig hebben om de realiteit van de naar beneden bijgestelde deelnemersbijdrage van uw gemeente aan de GR DG&J te kunnen beoordelen. Het is de GR DG&J niet gelukt om deze lagere bijstelling voldoende te onderbouwen waardoor wij hiervoor contact hebben moeten opnemen met uw organisatie. Dit vinden wij geen goede gang van zaken aangezien de GR zelf verantwoordelijk is voor het onderbouwen van de ramingen in haar begroting. Desalniettemin heeft uw organisatie de lagere bijstelling voldoende onderbouwd en achten wij deze reëel. Wij vragen u om de maatregelen nauwlettend te monitoren en wanneer deze niet gerealiseerd worden uw begroting aan te passen. Verder verwachten wij dat de GR DG&J volgend jaar in staat is om zelf verantwoording af te leggen over de door hen vastgestelde begroting en dat ze bezuinigingen of aanpassingen in de deelnemersbijdragen vooraf voorzien van voldoende onderbouwing.

Actualisatie beheerplannen

In eerdere brieven hebben wij uw aandacht gevraagd voor het actualiseren van uw

beheerplannen. Mede doordat de implementatie van het Drechtsteden-brede beheersysteem langer op zich liet wachten, duurt de actualisatie van diverse beheerplannen langer dan gepland. Inmiddels bent u begonnen met het actualiseren van de beheerplannen wegen en civiele kunstwerken. Deze verwacht u ergens in 2023 te kunnen vaststellen. Wij adviseren u om dit tijdig te doen zodat u bij het opstellen van uw begroting 2024 een reëel beeld heeft van uw meerjarige onderhoudslasten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardinxveld-Giessendam

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821676527
DOS-2022-0000810

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van HENDRIK-IDO-AMBACHT
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 34
3340 AA HENDRIK-IDO-AMBACHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Oranje	Geel

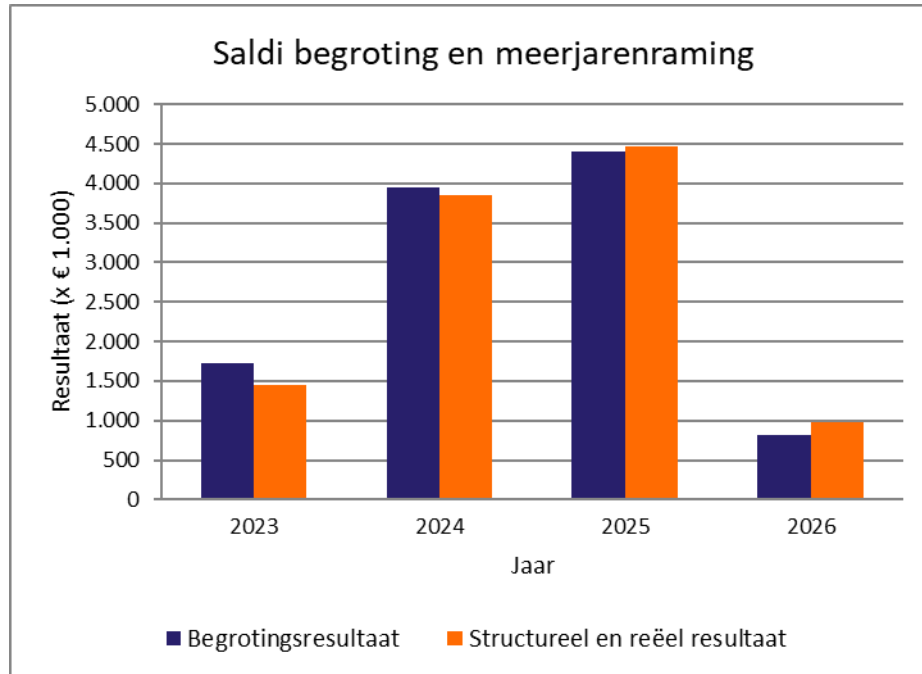
Het beeld is de afgelopen verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 voor het eerst uit op geel. De oorzaken hiervoor zijn het hebben van een structureel en reëel sluitende begroting en meerjarenraming, de positieve ontwikkeling van de schuldquote en de solvabiliteit en het hebben van actuele beheerplannen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat de door u vastgestelde begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 evenals afgelopen jaren structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Verwerking coalitieakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u geen financiële vertaling van het coalitieakkoord (nieuw beleid) heeft opgenomen in deze begroting en meerjarenraming. Door middel van een begrotingswijziging zullen de gevolgen hiervan alsnog in de begroting 2023 verwerkt worden. Wij gaan ervan uit dat de begroting ook na verwerking van het coalitieakkoord structureel en reëel in evenwicht zal zijn. Dit betekent dat de structurele lasten in uw begroting ook dan gedekt dienen te worden door structurele baten. Verder moeten de baten en lasten ook volledig en realistisch worden geraamd.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële

gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820316593
DOS-2022-0000811

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Hillegom
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 32
2180 AA HILLEGOM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

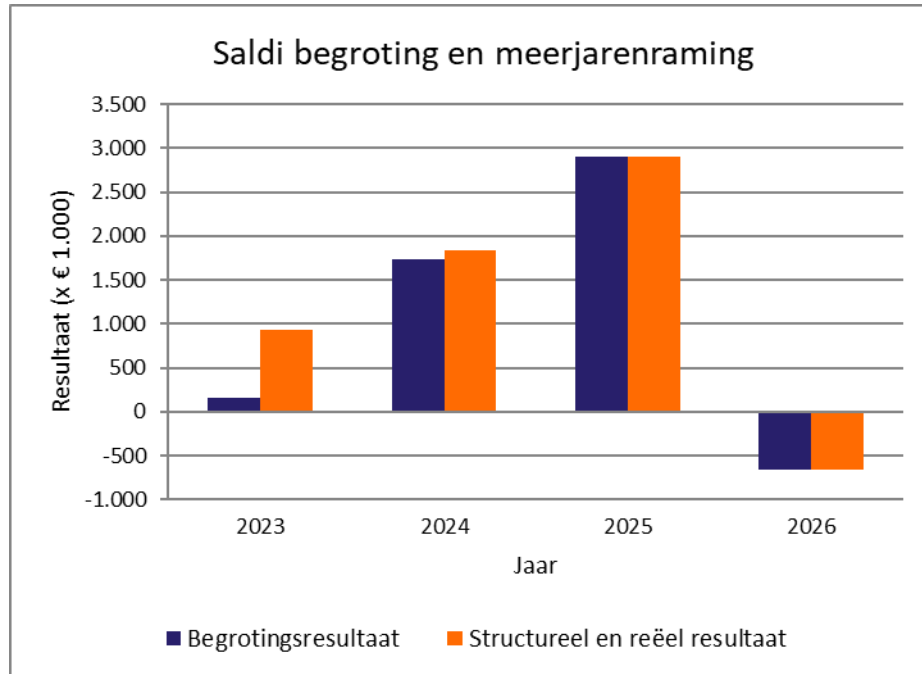
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

Het beeld is ten opzichte van de vorige begroting gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op risicokleur groen. De oorzaak hiervoor is dat uw begroting tot en met 2025 structureel in evenwicht is en uw financiële positie goed. Verder is uw weerstandsratio ruim voldoende, beschikt u over actuele beheerplannen en heeft u geen nieuwe bezuinigingen opgenomen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is niet in overeenstemming met de huidige wet- en regelgeving. Zo heeft u vrij veel posten aangemerkt als incidenteel terwijl dit de uitzondering zou moeten zijn. Verder hebben veel posten een beperkte omvang waardoor het niet aannemelijk is dat ze uw begroting materieel beïnvloeden. Wij adviseren u om de aanbeveling van de Commissie BBV op te volgen en een materialiteitsgrens vast te stellen voor incidentele baten en lasten.

Verder ontbreekt de toelichting bij het overzicht waarin u moet onderbouwen waarom posten als incidenteel aangemerkt mogen worden. Het opnemen van een goede toelichting is een stellige uitspraak van de commissie BBV en noodzakelijk om te kunnen beoordelen of een post daadwerkelijk incidenteel is. Wij verzoeken u om in de begroting 2024 een volledig overzicht van incidentele baten en lasten op te nemen. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde [“notitie structurele en incidentele baten en lasten”](#) en ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\) 2020](#). Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hillegom

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820593896
DOS-2022-0000821

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Hoeksche Waard
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 2003
3260 EA OUD-BEIJERLAND

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Groen	Groen

Het beeld is het afgelopen jaar gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. De oorzaak hiervoor is dat uw gemeente een sterke financiële positie heeft die afgelopen jaar geen verandering heeft laten zien. Daarbij tonen de begrotingssaldi in alle jaren (m.u.v. 2026) een structureel evenwicht. Hierbij wordt opgemerkt dat de financiële vertaling van uw hoofdlijnenakkoord nog niet in de begroting is verwerkt.

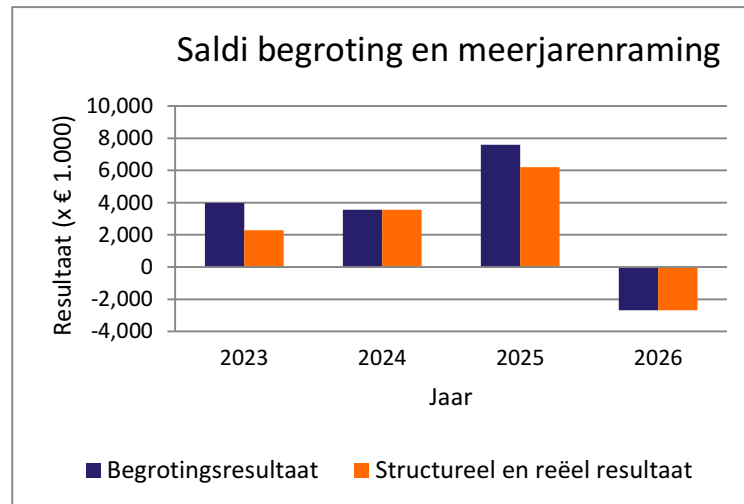
Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers uit de begroting 2023 en meerjarenperspectief inclusief de bij de begroting vastgestelde 1^e begrotingswijziging waarin o.a. de septembercirculaire is verwerkt.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Overzicht van incidentele baten en lasten

In ons tussenbericht 2022 hebben wij u geschreven dat uw overzicht van incidentele baten en lasten in uw jaarrekening 2021 nog niet volledig voldeed aan de wet- en regelgeving. Zo had u veel posten als incidenteel aangemerkt terwijl de regelgeving stelt dat incidenteel de uitzondering is en stonden er diverse posten op het overzicht met een beperkte omvang, zonder einddatum of waarvan de aard structureel is. Wij zijn blij te constateren dat u in uw begroting minder posten als incidenteel heeft aangemerkt en de toelichting bij het overzicht heeft verbeterd. Wij zijn van mening dat het overzicht op deze manier een beter inzicht geeft in de posten die uw begroting incidenteel beïnvloeden.

Verwerking hoofdlijnenakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u geen financiële vertaling van het hoofdlijnenakkoord (nieuw beleid) heeft opgenomen in deze begroting en meerjarenraming. Door middel van een begrotingswijziging zullen de gevolgen hiervan alsnog in de begroting 2023 verwerkt worden. Wij gaan ervan uit dat de begroting ook na verwerking van het coalitieakkoord

structureel en reëel in evenwicht zal zijn. Dit betekent dat de structurele lasten in uw begroting ook dan gedekt dienen te worden door structurele baten. Verder moeten de baten en lasten ook volledig en realistisch worden geraamd.

Eigen bijdrage Wmo

Onlangs is bekend geworden dat staatssecretaris van Ooijen een wetsvoorstel heeft gemaakt om de eigen bijdrage voor de Wet maatschappelijke ondersteuning aan te passen. Met dit wetsvoorstel wordt het voor gemeenten mogelijk om het inkomen mee te laten wegen bij het bepalen van de eigen bijdrage. In uw begroting houdt u al rekening met hogere inkomsten als gevolg van de eigen bijdrage. Over het wetsvoorstel moet echter nog definitief besloten worden. Het vooruitlopen op aanvullende inkomsten is daarmee onzeker en risicovol. Wij verzoeken u hier rekening mee te houden in het kader van de risicobeheersing.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaire als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hoeksche Waard

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822487219
DOS-2022-0000847

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Kaag en Braassem
T.a.v. de Raadsgriffier
Postbus 1
2370 AA ROELOFARENDVSVEEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Geel	Groen

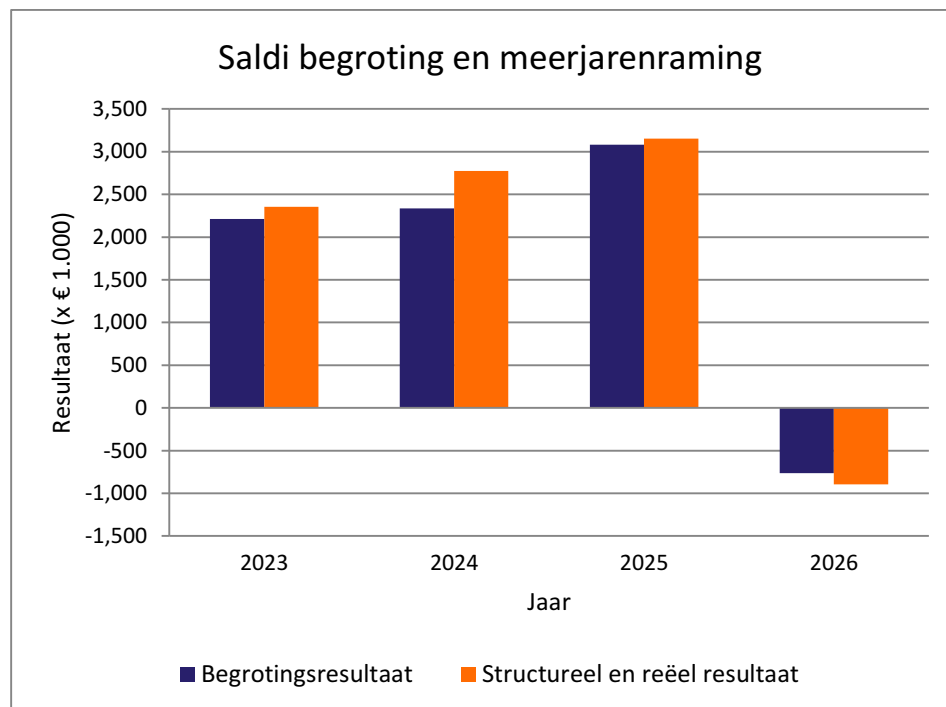
Het beeld is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. Dit wordt mede veroorzaakt doordat alleen het laatste jaar van uw meerjarenraming niet structureel in evenwicht is. Over dit jaar loopt momenteel een landelijke discussie. Daarnaast is de schuldquote iets verbeterd.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meircirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaire als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw

gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kaag en Braassem

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822337289
DOS-2022-0000848

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Katwijk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 589
2220 AN KATWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Oranje	Geel

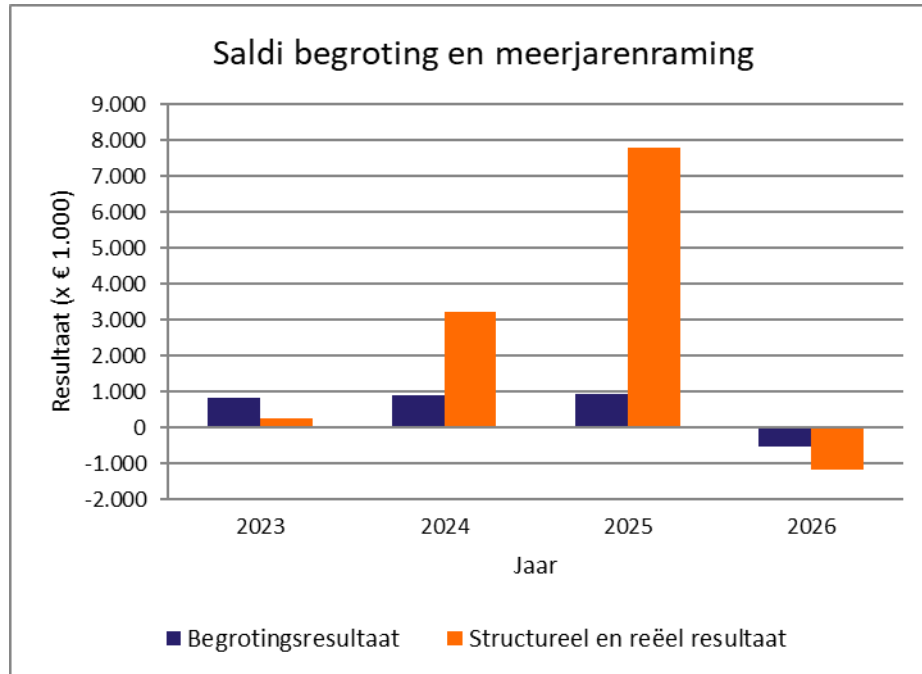
Het beeld verbetert in de begroting 2023 ten opzichte van de vorige 2 jaar en komt op basis van de begroting 2023 uit op geel. Dit komt voornamelijk doordat uw weerstandsratio is verbeterd en de schuldquote lager wordt geraamd in het begrotingsjaar. Hierbij moet echter wel worden opgemerkt dat de schuldquote in latere jaren een forse stijging laat zien. Hier gaan we verderop in de brief dieper op in.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief de bij de begroting 2023 aangenomen amendementen en de eerste begrotingswijziging aangaande het Winterplan.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting structureel en reëel in evenwicht is waardoor u in 2023 onder repressief (regulier) toezicht valt.

Overige opmerkingen

Ontwikkeling schuldquote

Uw begroting laat voor 2023 tot en met 2025 een positief structureel evenwicht zien. Uw schuldquote vertoont echter een aanzienlijke stijging de komende periode als gevolg van diverse ambities in uw investeringsplan. Een hoge schuldquote brengt hogere rentelasten met zich mee waardoor uw begroting minder flexibel wordt. Ook is het risico op rentestijging groter bij een hogere schuldquote. Wij adviseren u om kaders rondom de hoogte van de schuld, schuldquote of kapitaallasten vast te stellen en het verloop van de schuldquote te blijven monitoren.

Taakstellingen

Wij zien in uw begroting nog diverse taakstellingen uit voorgaande jaren die nog niet zijn gerealiseerd. Uit ambtelijk overleg blijkt dat de haalbaarheid van de taakstellingen nog reëel is. Wij verzoeken u het verloop van de taakstellingen te blijven monitoren, en indien

bepaalde taakstellingen toch niet haalbaar blijken hier vervangende maatregelen voor te treffen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Katwijk

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822276336
DOS-2022-0000849

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Krimpen aan den IJssel
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 200
2920 AE KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Groen	Groen

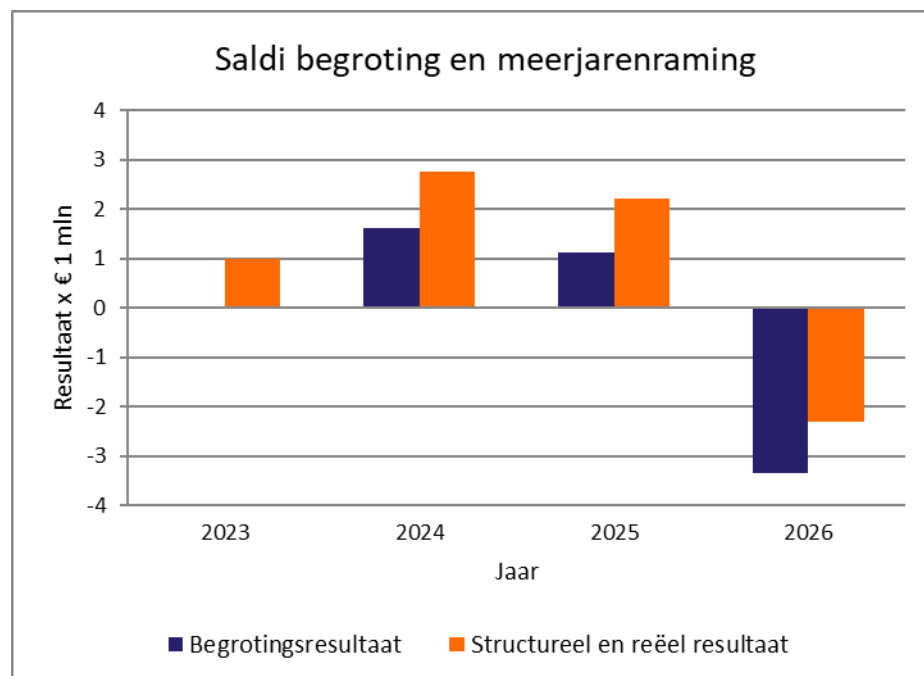
Het beeld is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpen aan den IJssel

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822880887
DOS-2022-0000850

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Krimpenerwaard
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 51
2820 AB STOLWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Oranje	Groen

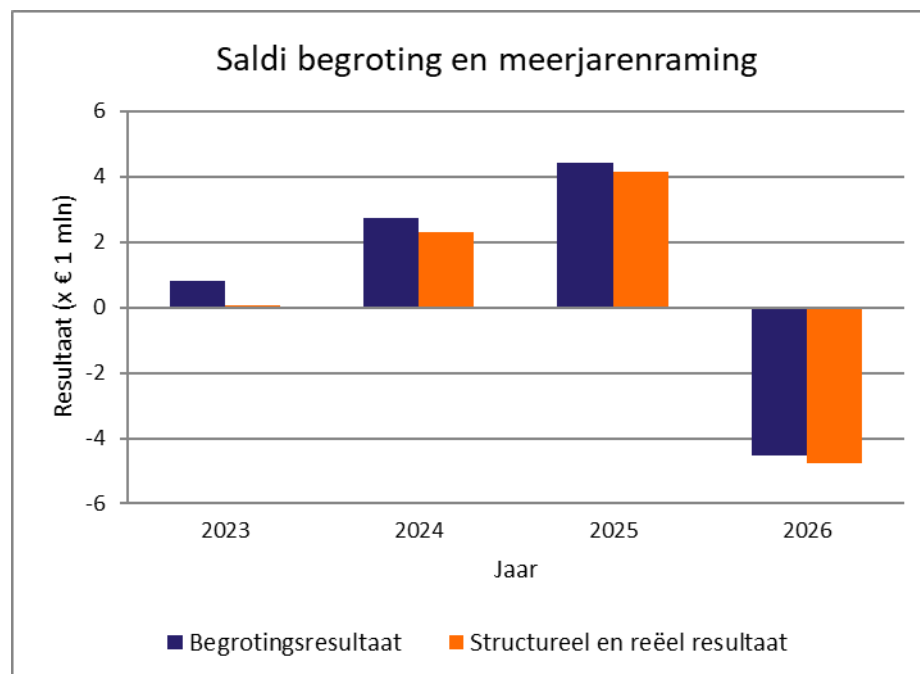
Het beeld is het afgelopen jaar verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. De oorzaak van deze verbetering is dat nu twee van de drie jaarschijven van de meerjarenraming structureel en reëel sluitend zijn. Daarnaast is de omvang van de geïnventariseerde risico's afgenomen en mede daardoor het weerstandsvermogen van uw gemeente toegenomen. Tot slot heeft de beperkte stijging van de onroerend zaakbelasting in uw gemeente geleid tot een toename van uw belastingcapaciteit.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is nog niet geheel in overeenstemming met de huidige regelgeving. Daarentegen doteert u structureel aan uw reserves die deels als incidenteel kunnen worden gekwalificeerd. Deze dotaties tevens in ogenschouw nemend is er sprake van een structureel en reëel sluitende begroting 2023. Dit hebben we onlangs gezamenlijk geconstateerd in een ambtelijk overleg. Verder is ambtelijk afgesproken om in 2023 vaker contact te hebben en hierbij onder andere het onderwerp incidenteel/structureel verder af te stemmen.

Wij gaan er dan ook vanuit dat de begroting 2024 een overzicht van incidentele baten en lasten zal bevatten dat geheel in overeenstemming is met de regelgeving.

Netto Schuldquote

Door de geplande investeringen in uw gemeente zien wij de netto schuld quote de komende jaren flink oplopen. Volgens de vooruitzichten passeert deze de grens van 90% in 2025, wat u in uw begroting classificeert als hoog. Wij adviseren u aandacht te houden voor de hoogte van de schuldquote en kaders vast te stellen rondom de gewenste hoogte van de schulden en daarmee samenhangende lasten. Zeker gezien het grillige verloop van de rentestanden kan (her)financiering leiden tot een financieel risico.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpenerwaard

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-808778544
DOS-2022-0000851

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Lansingerland
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Ondanks dat u komend jaar onder repressief toezicht valt, maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

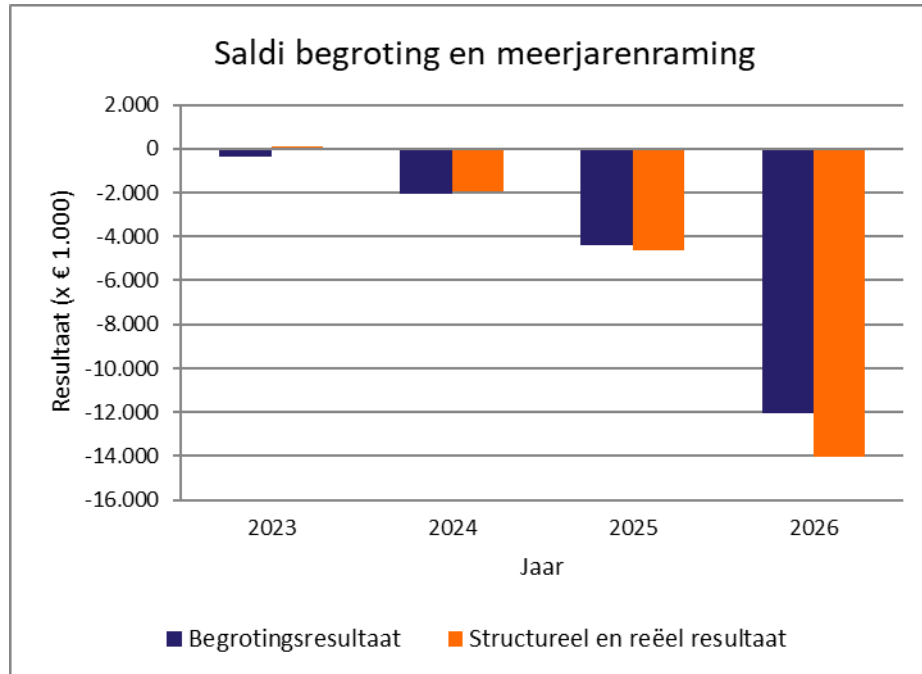
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op oranje. Dit komt hoofdzakelijk doordat alle jaren van de meerjarenraming 2024-2026 sluiten met negatief structureel saldo. Daarnaast heeft uw gemeente relatief veel grondexploitaties.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan voor de jaarschijf 2026 uit van de cijfers inclusief de opschalingskorting op de algemene uitkering van het gemeentefonds. Daarom hebben wij in bovenstaande diagram het structurele resultaat 2026 met 1,8 miljoen naar beneden bijgesteld.

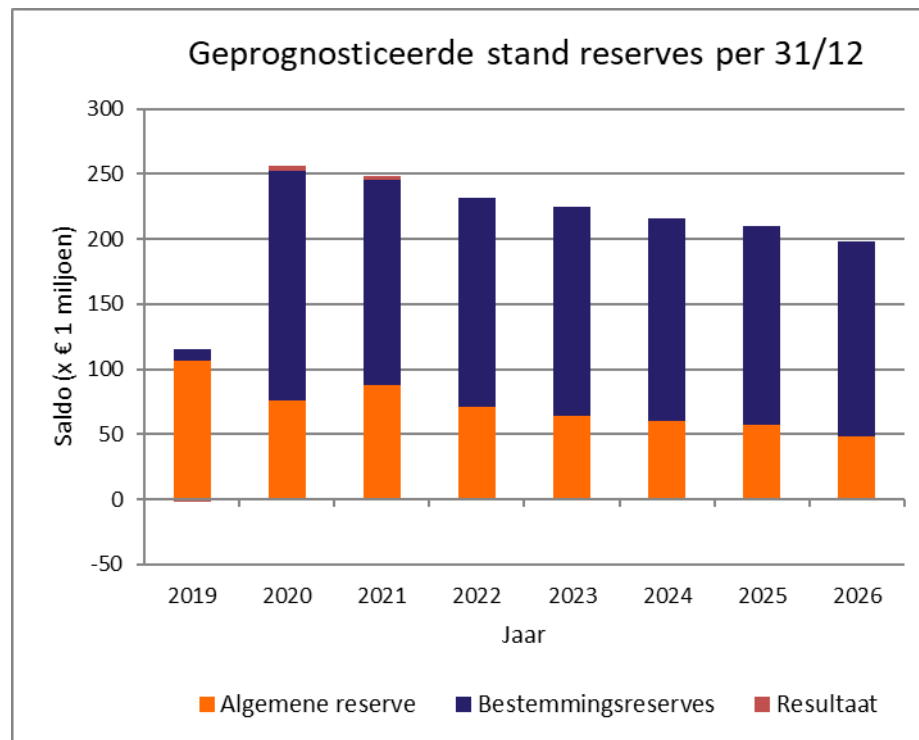
Conclusie

We zien dat de verkoop van Eneco in 2019 uw eigen vermogen (het totaal van alle reserves) en uw liquiditeitspositie heeft versterkt. Wij begrijpen dat u deze middelen inzet voor het realiseren van beleidsdoelen en het terugbrengen van uw leningenportefeuille. Maar we constateren ook dat dit tot gevolg heeft dat u jaarlijks meer besteedt dan wat er binnen komt. Dit heeft een dalende trend van uw eigen vermogen tot gevolg. Onderstaand diagram illustreert dit.

Om te voorkomen dat de financiële weerbaarheid van een gemeente te veel onder druk komt te staan, schijft de Gemeentewet voor dat de gemeenteraad erop toeziet dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Als dat niet zo is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht in de meerjarenraming wordt hersteld. Dit voorkomt dat langdurig een beroep op reserves wordt gedaan voor het realiseren van structurele taken.

Uw meerjarenraming laat aanzienlijke structurele tekorten zien en uw begroting is net aan structureel in evenwicht. U voldoet hiermee aan de kaders, maar zeilt wel scherp aan de wind. Dit kan bij een toekomstige begroting ertoe leiden dat na correctie van het structurele begrotingssaldo door de toezichthouder er sprake is van een situatie van preventief(verscherpt) toezicht.

Om een goede financiële weerbaarheid van uw gemeente te waarborgen en het risico op verscherpt toezicht te reduceren, adviseren wij u toe te werken naar structureel en reëel sluitende begroting én meerjarenraming.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Bij uw overzicht van incidentele baten en lasten ontbreekt de toelichting. Hierdoor geeft het voor u niet de benodigde informatie om te kunnen bepalen structurele begrotingsresultaat op de juiste manier is berekend.

Wij adviseren u erop toe te zien dat in de begroting 2024 een volledig overzicht van incidentele baten en lasten wordt opgenomen, waarbij alle in het overzicht opgenomen posten zijn toegelicht. Uit deze toelichtingen moet blijken waarom de posten naar aard incidenteel zijn en of er sprake is van een onvoorwaardelijke einddatum. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde “notitie structurele en incidentele baten en lasten” en ons Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) 2020. Indien

gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaire als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lansingerland

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821144025
DOS-2022-0000852

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Leiden
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 9100
2300 PC LEIDEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Geel	Groen

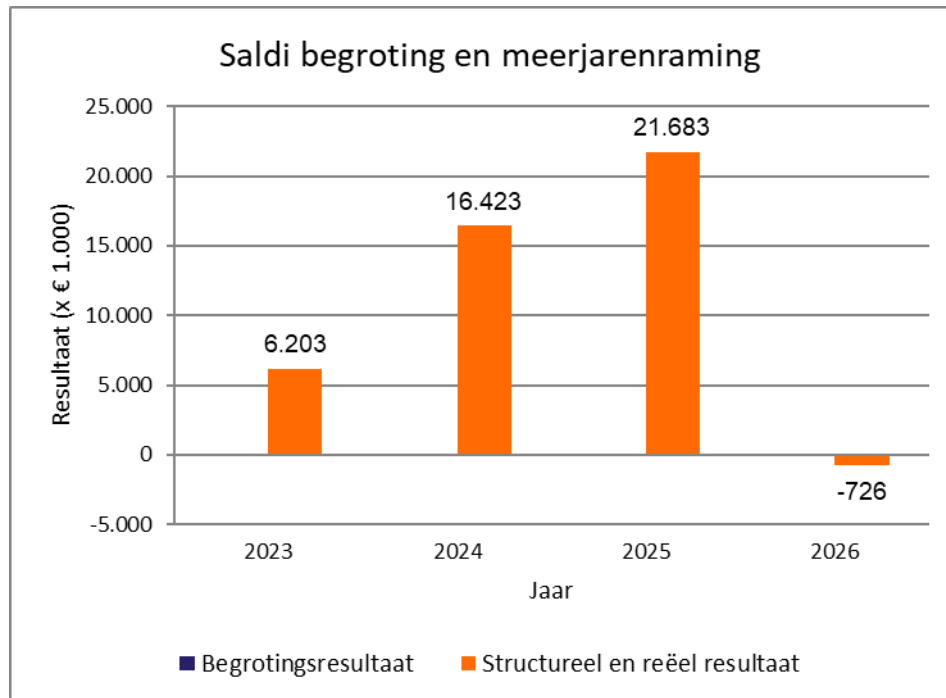
Het beeld is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. De oorzaak hiervoor is dat uw structurele begrotingssaldi zijn verbeterd en er geen taakstellingen (zoals op bedrijfsvoering en VRIS applicatierationalisatie) meer in de begroting zijn opgenomen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief € 4,0 miljoen (2023), € 2,8 miljoen (2024) en € 1,7 miljoen (2025) structurele lasten die u in uw begroting (inclusief amendement) heeft aangemerkt als incidentele lasten. Een toelichting hierop vindt u verderop in deze brief.
- Exclusief € 8 miljoen verhoging algemene uitkering in 2026. U heeft ervoor gekozen uw begroting te baseren op de meicirculaire en (dus) niet op de septembercirculaire. Een Rijkscirculaire verwerkt vaak zowel positieve als negatieve ontwikkelingen. U dient daarom alle voor- als nadelen van een circulaire te verwerken en niet alleen specifieke onderdelen.

Conclusie: wij constateren dat begrotingsjaar 2023 structureel in evenwicht is. Op basis daarvan stellen wij u voor 2023 onder repressief toezicht.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

In uw begroting zijn veel incidentele baten en lasten opgenomen. In uw begroting hebt u toegelicht dat u het uitgangspunt dat alle gemeentelijke activiteiten in principe *structureel* zijn erg rigide vindt.

De Commissie Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) heeft in augustus 2018 de notitie "Structurele en incidentele baten en lasten" vastgesteld. In deze notitie is nadere regelgeving opgenomen over de duiding van incidentele en structurele baten en lasten. In ons oordeel baseren wij ons op deze regelgeving. Vorig jaar hebben wij in onze brief aangekondigd dat wij hier bij de begroting 2023 meer aandacht aan zouden geven. Hoewel wij van mening zijn dat u een eerste verbetering hebt gemaakt adviseren wij u wederom om bij de volgende begroting terughoudender te zijn bij het aanmerken van lasten als 'incidenteel'. Als basisregel kunt u hierbij uitgaan van de gedachte dat voor gemeentelijke lasten geldt 'structureel tenzij ...'.

Verslechtering gecorrigeerde netto-schuldquote

Net als vorig jaar constateren wij dat de gemeente Leiden een hoog en nog steeds toenemend investeringsniveau heeft, leidend tot een bijzonder hoge schuldquote. Hierdoor loopt u risico dat in de toekomst een (te) groot deel van de begrotingsruimte in beslag wordt genomen door de kapitaallasten van vroegere investeringen, waardoor u op dat moment mogelijk onvoldoende financiële ruimte hebt om de wensen en de noodzakelijke uitgaven van dat moment te kunnen betalen. Omdat u uw leningenportefeuille goed gespreid hebt is het risico de komende jaren beheersbaar. Toch adviseren wij u om maatregelen te nemen om een verdere stijging van de schuldquote en/of kapitaallasten te voorkomen.

Inzet van de Algemene Reserve voor dekking kapitaallasten

In uw begroting formuleert u het voornemen om vanuit de Algemene Reserve dekking te leveren voor de kapitaallastenreserve. Volgens de richtlijnen is dit toegestaan. Hierin schuilt echter wel een risico dat u na afloop van de afschrijvingstermijn geen dekking beschikbaar hebt voor vervangingsinvesteringen. Wij adviseren u daarom dit alleen te doen voor eenmalige investeringen, die op termijn geen vervanging behoeven.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leiden

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821476748
DOS-2022-0000853

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Leiderdorp
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 35
2350 AA LEIDERDORP

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Geel	Groen

Het beeld is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op 'groen'. De oorzaak hiervan is dat enkele begrotingssaldi van de meerjarenraming verbeterd zijn en taakstellingen uit de begroting zijn geëlimineerd.

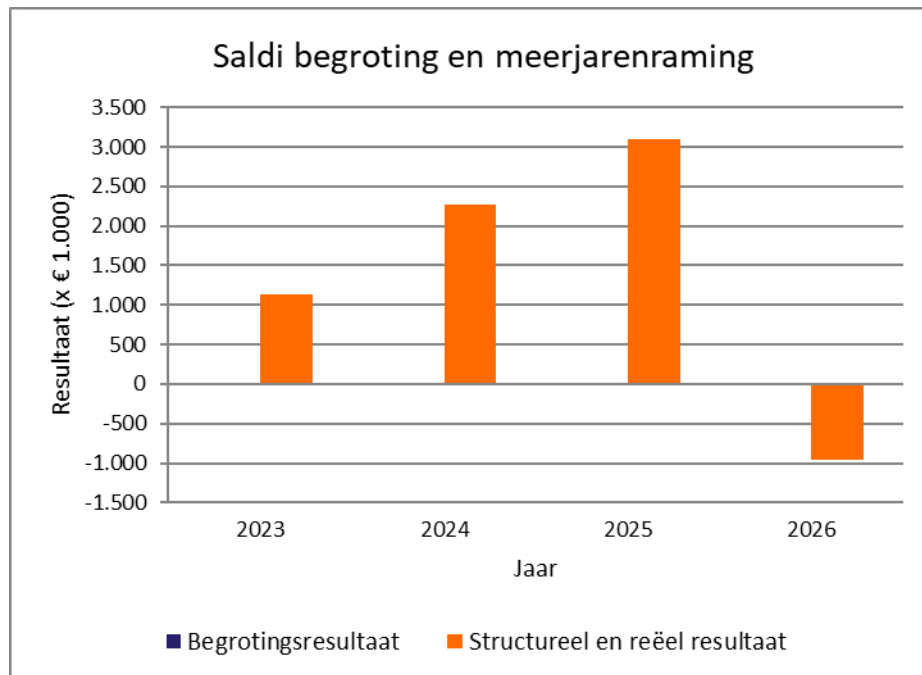
Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Wij hebben uw begrotingsresultaat niet gewijzigd en zien het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren dat het structureel en reëel begrotingssaldo in 2023 positief is. Daarom kennen we u voor 2023 repressief toezicht toe.

Financiële kengetallen

In ons Tussenbericht 2022 hebben wij uw aandacht gevraagd voor enkele financiële kengetallen. De (gecorrigeerde) netto schuldquote geeft inzicht in de mate waarin de schuldenlast drukt op de exploitatie. Het kengetal solvabiliteit geeft een indicatie voor de mate waarin de gemeente haar bezittingen met eigen vermogen of leningen heeft gefinancierd.

In uw begroting 2023 hebt u deze kengetallen geactualiseerd, waarbij rekening is gehouden met een minder snelle realisatie van de investeringen. Dat leidt tot onderstaande verloop:

Kengetal	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Risico
Netto schuldquote	86,40 %	112,60 %	113,80 %	126,10 %	90-130 % matig
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	80,90 %	107,20 %	108,50 %	120,50 %	90 - 130% matig
Solvabiliteit	30,60 %	27,0 %	27,00 %	25,80 %	20-50 % matig

Zoals u kunt zien nemen de schuldquoten in de loop van het meerjarenbeeld toe en de solvabiliteit af. Dat heeft tot gevolg dat de uit de schulden voortvloeiende rentelasten in toenemende mate op de exploitatie drukken. Ook worden de gevolgen van een rentestijging relevanter. Wij adviseren u de ontwikkeling van de kengetallen te blijven monitoren.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaire als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leiderdorp

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-808783115
DOS-2022-0000854

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1005
2260 BA Leidschendam-Voorburg

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

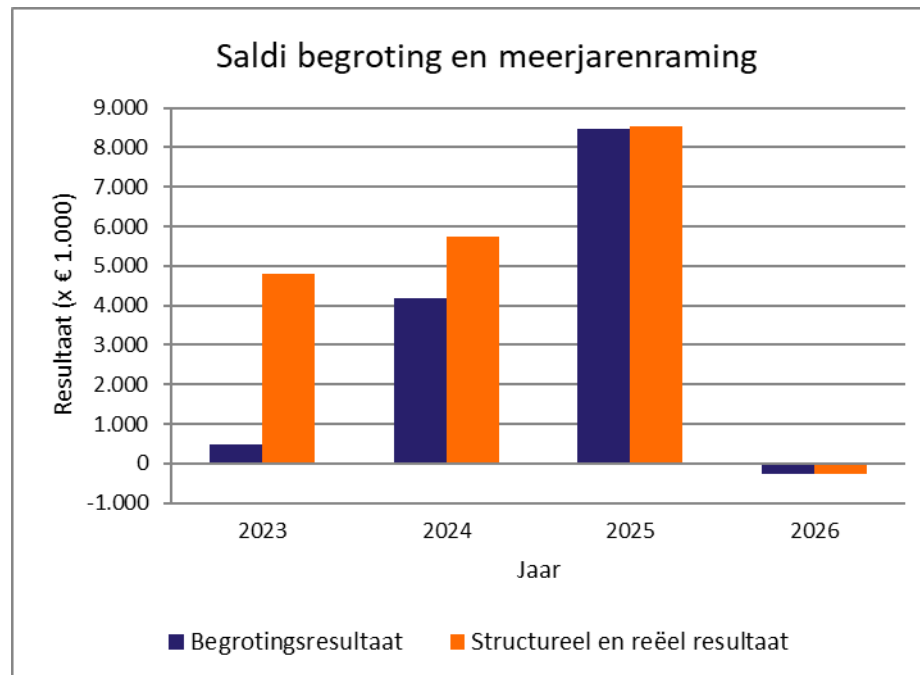
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. De oorzaak hiervoor is dat uw begroting tot en met 2025 structureel in evenwicht is en uw financiële positie goed. Verder is uw weerstandratio ruim voldoende en beschikt u over actuele beheerplannen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is niet in overeenstemming met de huidige wet- en regelgeving. Zo heeft u vrij veel posten aangemerkt als incidenteel terwijl dit de uitzondering zou moeten zijn. Dit heeft u wel al aanzienlijk teruggebracht ten opzichte van de begroting 2022. Wij adviseren u om deze lijn door te zetten en terughoudend te zijn met het aanmerken van posten als incidenteel. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde [“notitie structurele en incidentele baten en lasten”](#) en ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\) 2020](#). Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leidschendam-Voorburg

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820322044
DOS-2022-0000855

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Lisse
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 200
2160 AE Lisse

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Gelijktijdig met het vaststellen van uw begroting heeft u een eerste en tweede begrotingswijziging vastgesteld. Deze wijzigingen hebben wij in ons oordeel betrokken. Wanneer wij verder in deze brief over uw begroting schrijven bedoelen we daarmee de begroting inclusief deze wijzigingen.

In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.

De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Ondanks dat u komend jaar onder repressief toezicht valt, maken wij ons

zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Oranje	Oranje

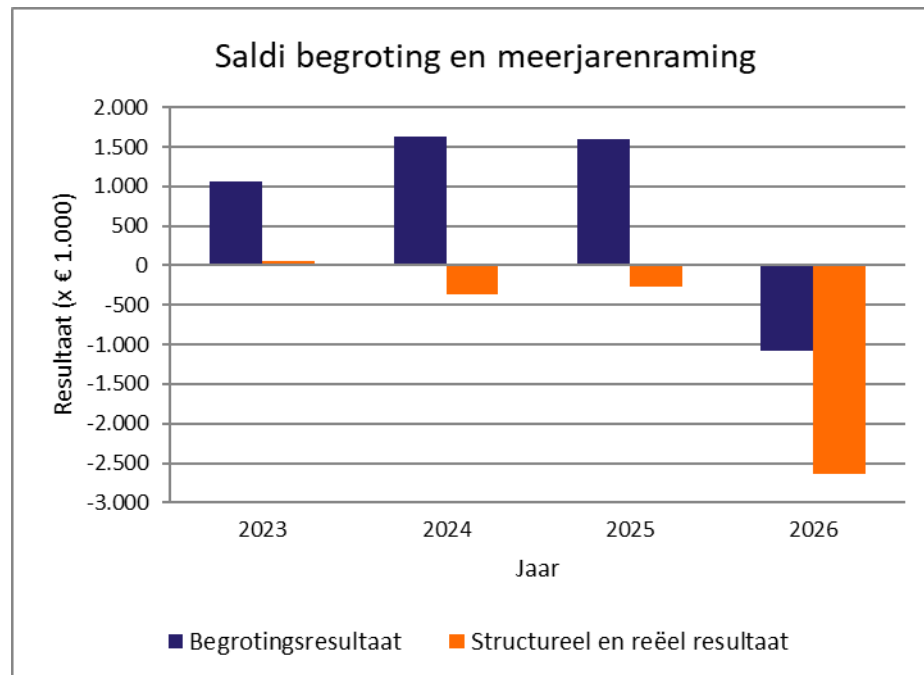
Het beeld is de afgelopen jaren verder verslechterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op oranje. De oorzaak hiervoor is dat de gehele meerjarenraming structurele tekorten vertoont en uw begrotingsjaar maar net structureel sluitend is. Daarnaast is uw financiële positie matig door de combinatie van een hoge schuldquote en een lage solvabiliteit.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief het financiële effect van de strategische opdrachten. Dit lichten wij hieronder toe.

Ombuigingsvoorstellen

Uw primitieve begroting vertoont een negatief structureel resultaat in zowel het begrotingsjaar als de gehele meerjarenraming. Door middel van een tweede begrotingswijziging verwerkt u verschillende maatregelen in uw begroting om deze alsnog structureel in evenwicht te krijgen. Deze maatregelen bestaan uit het bijstellen van de post onvoorzien, het ramen van onderschrijdingen op verschillende budgetten, de gedeeltelijke vrijval van de post strategische ambities en de gedeeltelijke inzet van de buffer voor indexatie. Na ons oordeel zijn deze maatregelen concreet en haalbaar. Dit betekent dat wij, zoals u zelf ook stelt, van mening zijn dat uw begrotingsjaar structureel in evenwicht is. In de meerjarenraming raamt u echter een financieel effect van vier strategische opdrachten. Deze opdrachten moeten nog uitgewerkt worden en zijn daarmee op dit moment onvoldoende onderbouwd. Wij zijn daarom van mening, in tegenstelling tot uw eigen oordeel, dat uw gehele meerjarenraming structurele tekorten vertoont. Wij verzoeken u om de vier strategische opdrachten concreet uit te werken in planvorming.

Verwerking raadsakkoord

Door middel van een eerste begrotingswijziging verwerkt u de ambities uit uw raadsakkoord in de begroting. Een deel van deze ambities heeft u aangemerkt als incidenteel waardoor uw overzicht van incidentele baten en lasten aanzienlijk toeneemt in omvang. Het betreft veel posten van beperkte omvang. Het BBV geeft aan dat incidentele lasten en baten de uitzondering zijn en van materiële invloed op de begroting dienen te zijn. Ook adviseert de commissie BBV om een materialiteitsgrens in de financiële verordening op te nemen. Wij onderschrijven dit advies en herhalen ons eerdere advies om terughoudend te zijn met het aanmerken van posten als incidenteel.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is. Kanttekening daarbij is dat uw structureel saldo zeer beperkt is. Verder zijn wij van mening dat uw gehele meerjarenraming structureel nadelige saldi vertoont. Dit maakt dat wij ons nog steeds zorgen maken over uw structureel evenwicht en uw financiële positie. Wij zien dat u goede stappen zet om uw begroting op orde te krijgen en uw financiële positie aan te sterken. Wij adviseren u om hier voortvarend mee door te gaan.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Wij adviseren u de beheerplannen Baggeren en Civiele kunstwerken zo spoedig mogelijk te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting en meerjarenraming op te nemen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lisse

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822127733
DOS-2022-0000856

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Maassluis
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 55
3140 AB Maassluis

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

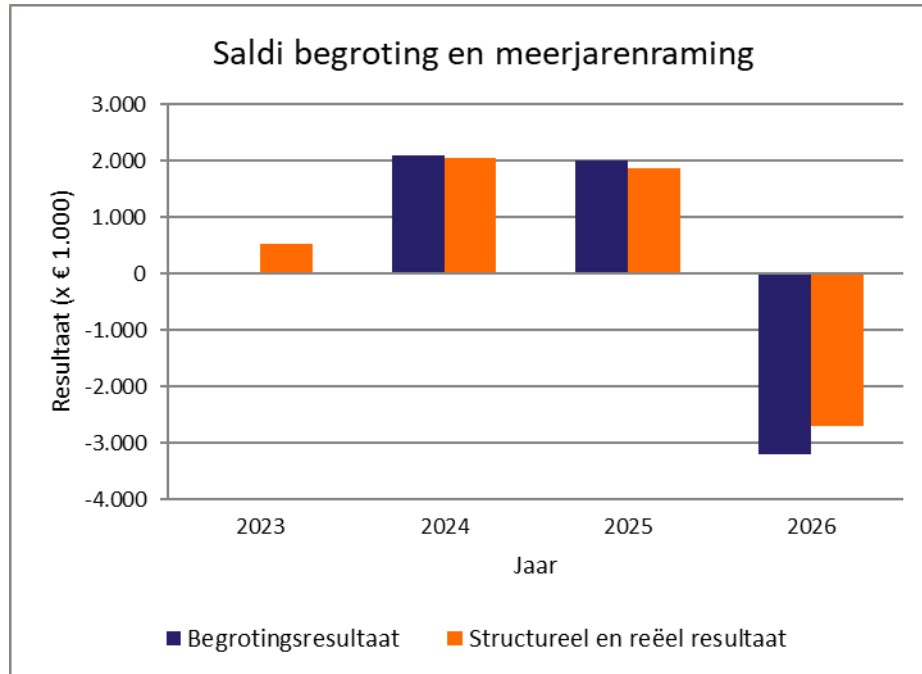
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Geel	Oranje

Het beeld is de afgelopen jaren verslechterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op oranje. De oorzaak hiervoor is dat het laatste jaar van uw meerjarenraming niet structureel in evenwicht is. Hierover loopt momenteel een landelijke discussie. Ook zijn enkele beheerplannen niet meer actueel.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Wij adviseren u de beheerplannen voor Wegen en Gebouwen te actualiseren en om het beheerplan Groen op te stellen en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting en meerjarenraming op te nemen. Positief is om te zien dat de gemeente al met de actualisatie bezig is.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maassluis

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821157187
DOS-2022-0000857

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van MDDEN-DELFLAND
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
2636 ZG SCHIPLUIDEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Geel	Groen

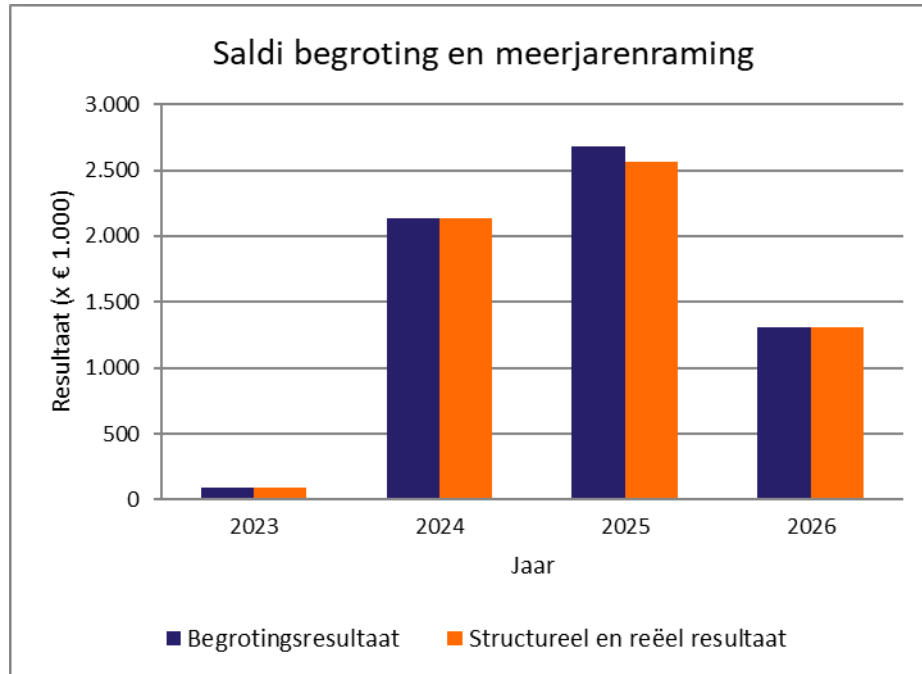
Het beeld is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. Dit als gevolg van een positieve ontwikkeling van de schuldquote ten opzichte van vorig jaar. De overige onderdelen zijn nagenoeg stabiel gebleven.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat de door u vastgestelde begroting 2023 inclusief de 1ste begrotingswijziging structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Verwerking coalitieakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u het coalitieakkoord nog niet volledig heeft opgenomen in deze begroting en meerjarenraming. Door middel van een begrotingswijziging zullen de gevolgen hiervan alsnog in de begroting 2023 verwerkt worden. Wij gaan ervan uit dat de begroting ook na verwerking van het coalitieakkoord structureel en reëel in evenwicht zal zijn. Dit betekent dat de structurele lasten in uw begroting ook dan gedekt dienen te worden door structurele baten. Verder moeten de baten en lasten ook volledig en realistisch worden geraamd.

Actualisatie beheerplannen

Wij hebben helaas geconstateerd dat uw gemeente nog steeds enkele beheerplannen heeft die niet geactualiseerd zijn.

Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Door het ontbreken van actuele beheerplannen gebeurt het onderhoud van meerdere kapitaalgoederen momenteel met name op basis van visuele inspecties en niet op basis van door u vastgestelde kaders.

Wij adviseren u wederom deze beheerplannen te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de volgende begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 op te nemen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Delfland

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821399924
DOS-2022-0000859

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Molenlanden
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 5
2970 AA BLESKENSGRAAF

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Ondanks dat u komend jaar onder repressief toezicht valt, vragen wij uw aandacht voor een aantal opmerkingen voor de volgende begroting. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Geel	Geel

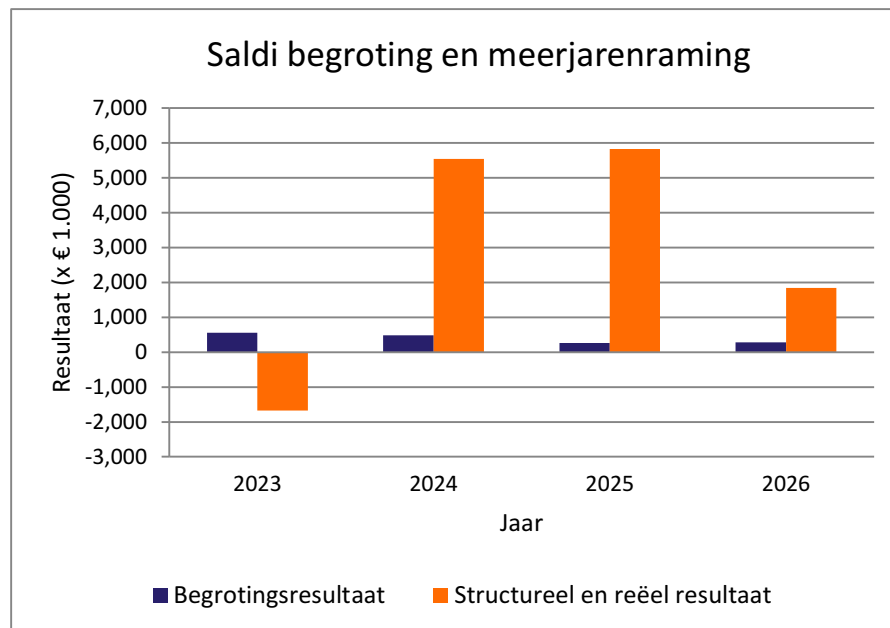
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op geel. Dit komt door het structureel tekort in het begrotingsjaar, de daling van de solvabiliteit en de nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten in de grondexploitaties.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief de 1^e begrotingswijziging van het aangenomen amendement.

Conclusie

Wij constateren naar aanleiding van het gedane onderzoek dat u voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

Overige opmerkingen

Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV)

Wij constateren dat de financiële begroting ten opzichte van vorig jaar verder is verbeterd en steeds meer voldoet aan de wettelijke eisen die zijn vastgelegd in het BBV.

Het overzicht van incidentele baten en lasten voldoet aan deze voorschriften. De incidentele baten en lasten zijn helder en duidelijk toegelicht vanuit de kaders van het BBV en onze handreiking.

Er is nog wel een verdere verbeterslag nodig voor de financiële begroting. Wij verzoeken u volgend jaar het (meerjarig) verloop van de reserves en voorzieningen uit te splitsen naar toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Dit geldt ook voor het (meerjarig) verloop van de voorzieningen.

In de paragraaf financiering ontbreekt een overzicht van de kasgeldlimiet per kwartaal met toelichting en een meerjarig overzicht van de renterisiconorm.

Bij de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien ontbreken de cijfers van de jaarrekening T-1 en de cijfers van de begroting (na wijziging) van het jaar T.

In de geprognosticeerde balans wordt geen inzicht gegeven over de algemene reserve, bestemmingsreserves en resultaat begroting.

Wij gaan ervan uit dat bovenstaande opmerkingen in de aanstaande jaarrekening en begroting worden opgenomen.

Verwerking coalitieakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u het coalitieakkoord nog niet volledig heeft opgenomen in deze begroting en meerjarenraming. Door middel van een begrotingswijziging zullen de gevolgen hiervan alsnog in de begroting 2023 verwerkt worden. Wij gaan ervan uit dat de financiële consequenties die hieruit voortvloeien van voldoende financiële dekking wordt voorzien, aangezien het begrotingsjaar 2023 niet structureel in evenwicht is. Dit betekent dat de structurele lasten in uw begroting gedekt dienen te worden door structurele baten. Verder moeten de baten en lasten ook volledig en realistisch worden geraamd.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Molenlanden

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822488653
DOS-2022-0000860

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Nieuwkoop
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
2460 AA TER AAR

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Oranje	Geel

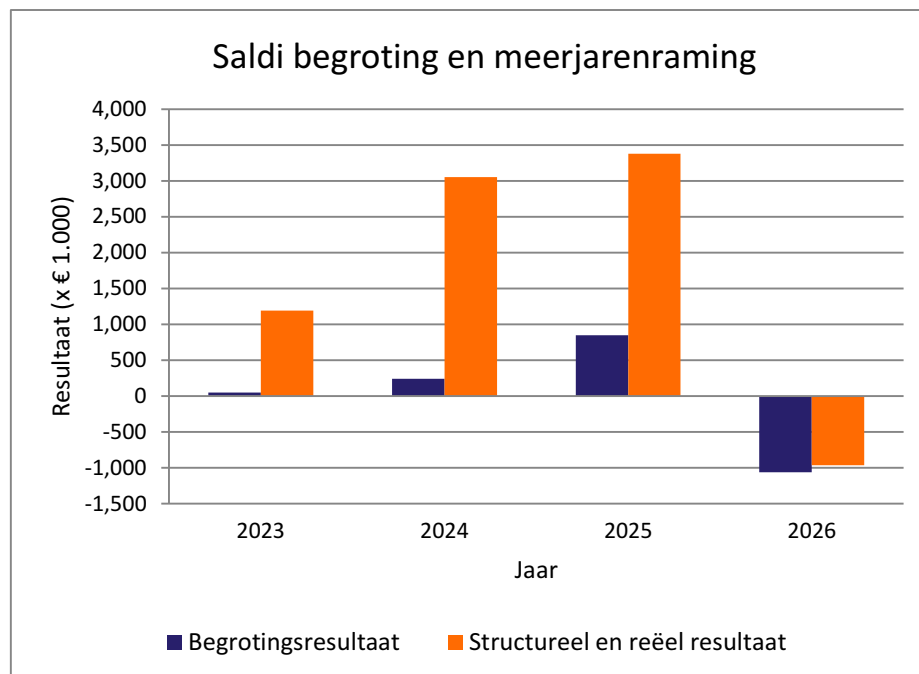
Het beeld is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op geel. Ten opzichte van de begroting 2022 sluiten nu meerdere jaren met een structureel positief saldo. Daarnaast zijn de belastingcapaciteit en de nog te maken kosten en te realiseren opbrengsten grondexploitaties iets verbeterd.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting structureel en reëel in evenwicht is waardoor u in 2023 onder repressief (regulier) toezicht valt.

Overige opmerkingen

Structurele reservemutaties

Een reserve kan slechts één keer worden ingezet en kan uitgeput raken. Wanneer een gemeente afhankelijk is van structurele bijdragen uit een reserve is er dus sprake van een risicovolle situatie. Structurele lasten worden dan gedekt door incidentele middelen. Wanneer dit leidt tot een structureel tekort in de totale begroting kan dit gevolgen hebben voor het toezichtregime.

In onze brief over uw begroting 2021 hebben wij aangekondigd dat wij een nadere toets van de in uw begroting opgenomen structurele reservemutaties betrekken bij het begrotingsonderzoek 2022, en beoordelen in hoeverre deze aansluiten op de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV uit 2018. Daarbij hebben wij ook aangegeven dat we bij de beoordeling van de begroting en meerjarenraming 2023-2026 eventuele resterende structurele reservemutaties ten opzichte van de stand in de begroting 2020 voor 50% als incidentele mutatie beschouwen en vanaf 2024 volledig. U heeft op dit gebied goede stappen gezet. De structurele reservemutaties in uw begroting voldoen echter nog niet helemaal aan de gestelde eisen van het BBV. Dit jaar zullen wij nog geen correctie toepassen op het structureel begrotingsresultaat. Wij verzoeken u er op toe te zien dat bij de volgende begroting wel aan de gestelde eisen zal worden voldaan.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nieuwkoop

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820590179
DOS-2022-0000861

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Nissewaard
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 25
3200 AA SPIJKENISSE

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

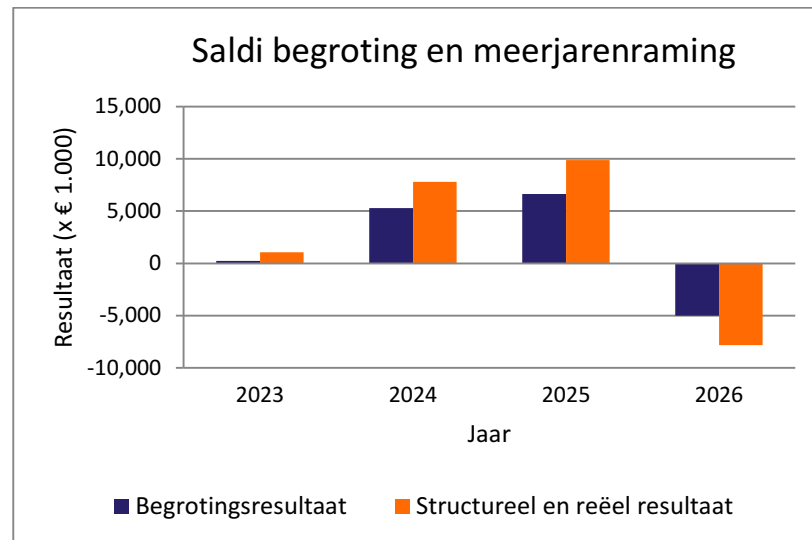
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Geel

Het beeld is het afgelopen jaar verslechterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op geel. De wijziging van de risicokleur wordt vooral veroorzaakt door het negatieve begrotingssaldo in 2026 als gevolg van het ravijnjaar. Daarnaast is ten opzichte van de begrotingen in voorgaande jaren een toename van taakstellingen en bezuinigingen te zien.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Uw begroting sluit in 2023 met een positief structureel en reëel resultaat van ruim € 1 miljoen. Hiermee is de begroting structureel en reëel in evenwicht. In 2026 ontstaat een gat in uw meerjarenbeeld als gevolg van de achterblijvende middelen uit het gemeentefonds, het ravijnjaar.

Wij constateren dat uw gemeente op behoedzame wijze het structureel resultaat presenteert. Bij de gepresenteerde berekening corrigeert u voor taakstellingen die nog niet voldoende concreet zijn ingevuld. Hierdoor ontstaat een reëler beeld van het resultaat. Daarbij zijn wij blij te constateren dat u in uw begroting minder posten als incidenteel heeft aangemerkt, conform de regelgeving vanuit het BBV, en de toelichting bij het overzicht heeft verbeterd. Wij zijn van mening dat het overzicht op deze manier een beter inzicht geeft in de posten die uw begroting incidenteel beïnvloeden.

Overige opmerkingen

Maatregelen Sociaal Domein

Ter beperking van de lasten op het gebied van het sociaal domein zijn in de begroting diverse maatregelen en taakstellingen opgenomen. Deze komen deels voort uit de hervormingsagenda jeugd die wordt opgesteld door het Rijk, de VNG en de betrokken partners. De praktijk zal moeten aantonen of de opgenomen maatregelen daadwerkelijk het gewenste financiële effect hebben. Wij vragen u dan ook de voortgang van deze maatregelen te blijven monitoren en zo nodig de ramingen hierop bij te stellen.

Aanpassen eigen bijdrage Wmo

Onlangs is bekend geworden dat staatssecretaris van Ooijen een wetsvoorstel heeft gemaakt om de eigen bijdrage voor de Wet maatschappelijke ondersteuning aan te passen. Met dit wetsvoorstel wordt het voor gemeenten mogelijk om het inkomen mee te laten

wegen bij het bepalen van de eigen bijdrage. In uw begroting houdt u al rekening met hogere inkomsten als gevolg van de eigen bijdrage. Over het wetsvoorstel moet echter nog definitief besloten worden. Het vooruitlopen op aanvullende inkomsten is daarmee onzeker en risicovol. Wij verzoeken u hier rekening mee te houden in het kader van de risicobeheersing.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nissewaard

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822591302
DOS-2022-0000863

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Noordwijk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 298
2200 AG NOORDWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

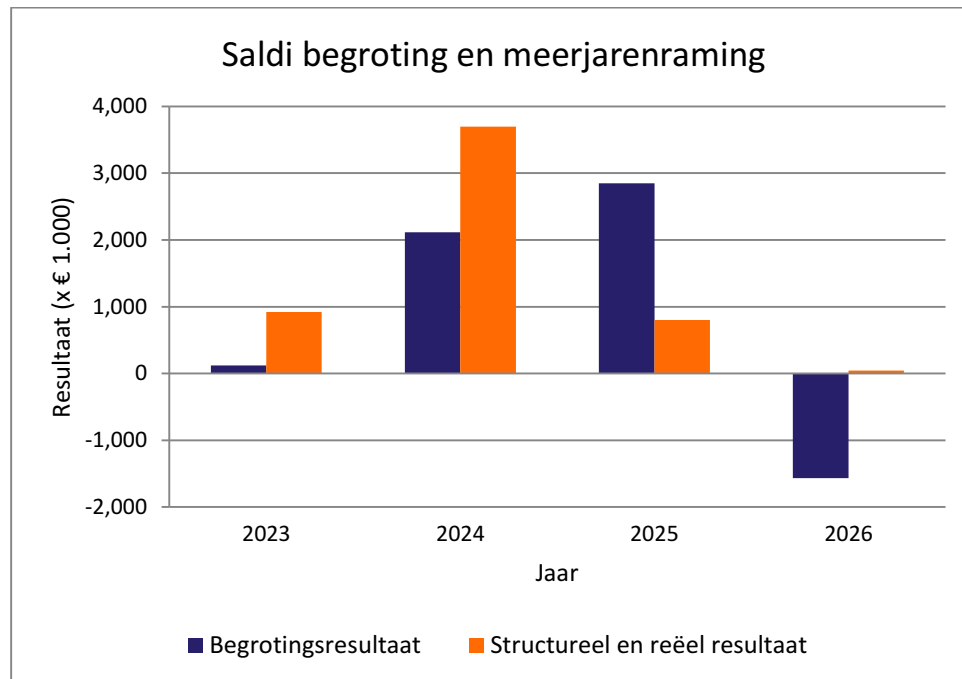
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting en meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht is. Daarbij merken wij op dat het overzicht van incidentele baten en lasten is verbeterd t.o.v. de vorige begroting.

Overige opmerkingen

Schuldquote

Uw gemeente heeft al geruime tijd een solide reservepositie. Hierdoor behoorde het tot de mogelijkheden veel te investeren en kapitaallastenreserves te vormen. In uw begroting en meerjarenraming is te zien dat om aan alle ambities voor de komende jaren te voldoen u leningen dient aan te trekken. Hierdoor laat de schuldquote bijna een verdrievoudiging zien in 2026 ten opzichte van de jaarrekening 2021. Met de huidige stijgende rentes en onzekere ontwikkeling daarvan brengt het aangaan van leningen hogere kosten en risico's met zich mee dan afgelopen jaren het geval was. Kapitaallasten van hogere schulden beperken de vrije bestedingsruimte van een gemeente. Wij adviseren u de trend van dit kengetal te blijven monitoren en hierop bij te sturen zodra dit nodig is.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringsystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordwijk

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2023-825662243
DOS-2022-0000864

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Oegstgeest
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1270
2340 BG OEGSTGEEST

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
 - Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.
- Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond.

Late verzending

Gebruikelijk is dat wij u vòòr 1 januari van het begrotingsjaar een brief sturen. Door een technische storing is deze echter niet daadwerkelijk verzonden. Daarom ontvangt u deze nu alsnog.

De brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Groen	Groen

Het beeld is het afgelopen jaar gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen.

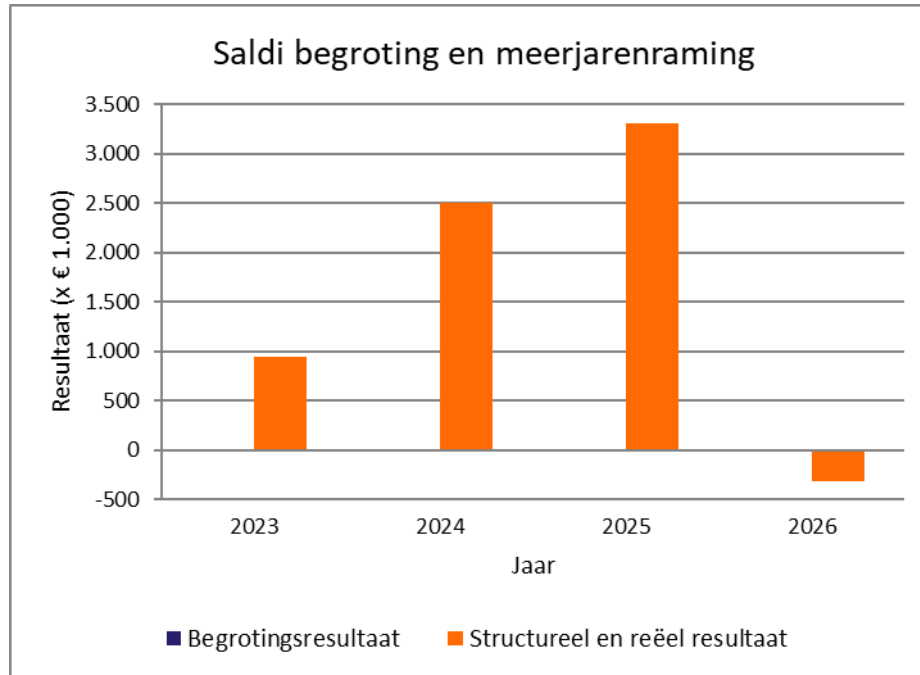
Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief € 28.000 incidentele reservetoevoegingen en € 85.000 reserveonttrekkingen die u in uw begroting heeft aangemerkt als structurele baten en lasten. Zie voor toelichting bij overige opmerkingen.
- Inclusief lasten die u in uw begroting heeft aangemerkt als incidenteel, maar volgens de door de commissie BBV in 2018 opgestelde “notitie structurele en incidentele baten en lasten” en ons Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) 2020 als structureel worden gezien. Dit betreft de tijdelijke verhogingen van de budgetten voor energie (€ 1.226.000 in 2023, aflopend naar € 300.000 in 2026) en het budget voor piekbelasting handhaving (€ 53.000).

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel in evenwicht is. U voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

Overige opmerkingen

Structurele reservemutaties

Een reserve kan slechts één keer worden ingezet en kan uitgeput raken. Wanneer een gemeente afhankelijk is van structurele bijdragen uit een reserve is er dus sprake van een risicovolle situatie. Structurele lasten worden dan gedekt door incidentele middelen. Wanneer dit leidt tot een structureel tekort in de totale begroting kan dit gevolgen hebben voor het toezichtregime.

In onze brief over uw begroting 2021 hebben wij aangekondigd dat wij een nadere toets van de in uw begroting opgenomen structurele reservemutaties betrekken bij het begrotingsonderzoek 2022, en beoordelen in hoeverre deze aansluiten op de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV uit 2018. Daarbij hebben wij ook aangegeven dat we bij de beoordeling van de begroting en meerjarenraming 2023-2026 eventuele resterende structurele reservemutaties ten opzichte van de stand in de begroting 2020 voor 50% als incidentele mutatie beschouwen en vanaf 2024 volledig. Dit leidt tot een aanpassing van uw begrotingsresultaat met € 57.000 in 2023 en € 113.000 vanaf 2024.

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is niet geheel in overeenstemming met de huidige regelgeving. Wij verzoeken u om in de begroting 2024 alleen incidentele baten en lasten op te nemen die aansluiten op de door de commissie BBV in 2018 opgestelde "notitie structurele en incidentele baten en lasten" en ons Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) 2020. Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Onderhoudsplannen

In onze begrotingsbrief 2022 hebben wij onze zorg uitgesproken over het onderhoud van de kapitaalgoederen. Wij zijn blij te constateren dat uw onderhoudsplannen inmiddels zijn geactualiseerd. Wel constateren wij dat er op diverse onderhoudsterreinen nog sprake is van achterstanden, waarbij uit de toelichting niet goed valt op te maken of de gemeente (tijdelijk) niet voldoet aan haar wettelijke zorgplicht. Ook stelt u een deel van de investeringen voor groot onderhoud en vervanging afhankelijk van de beschikbaarheid van financiële middelen, maar wordt niet duidelijk op welk moment u van mening bent dat die middelen er zijn. Wij verzoeken u erop toe te zien dat er op alle onderhoudsgebieden een voldoende onderhoudsniveau wordt bereikt en te monitoren dat de daarvoor noodzakelijke maatregelen actief worden opgepakt.

Financiële kengetallen

Het is verplicht een set van financiële kengetallen in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing op te nemen. Deze kengetallen hebben tot doel het inzicht te verbeteren in de financiële positie van een gemeente. De kengetallen hebben vooral toegevoegde waarde als deze in onderlinge samenhang worden gezien.

Kengetallen zijn niet genormeerd, maar op basis van de signaleringswaarden, zoals die bij de stresstest 100+ gemeenten worden gehanteerd, geven de financiële kengetallen het volgende beeld voor uw gemeente:

Kengetal	Jaarrekening 2021	Begroting 2023	Begroting 2026	Risicoprofiel op basis van signaleringswaarden
Netto schuldquote	73,2 %	91,4 %	159,8 %	Neutraal -> Hoog risico
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekke leningen	69,4 %	88,2 %	156,3 %	Neutraal -> Hoog risico
Solvabiliteit	27,5 %	18,8 %	16,7 %	Neutraal -> Hoog risico

Wij constateren dat de gemeente Oegstgeest een toenemend investeringsniveau heeft, leidend tot een hoge schuldquote in 2026. Hierdoor loopt u risico dat in de toekomst een (te) groot deel van de begrotingsruimte in beslag wordt genomen door de kapitaallasten van vroegere investeringen, waardoor u op dat moment mogelijk onvoldoende financiële ruimte hebt om de wensen en de noodzakelijke uitgaven van dat moment te kunnen betalen. Daarbij is het relevant dat van de € 120 miljoen aan aangetrokken leningen € 40 miljoen in 2025/2026 vervalt. Deze leningen hebben rentepercentages van 0,3 tot 1,3 %. Daarmee is de kans groot dat een nieuwe lening gepaard gaat met hogere rentelasten. Wij adviseren u daarom om maatregelen te nemen om een verdere stijging van de schuldquote en/of kapitaallasten te beperken.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oegstgeest

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821777185
DOS-2022-0000865

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van PAPENDRECHT
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 11
3350 AA PAPENDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Oranje	Groen

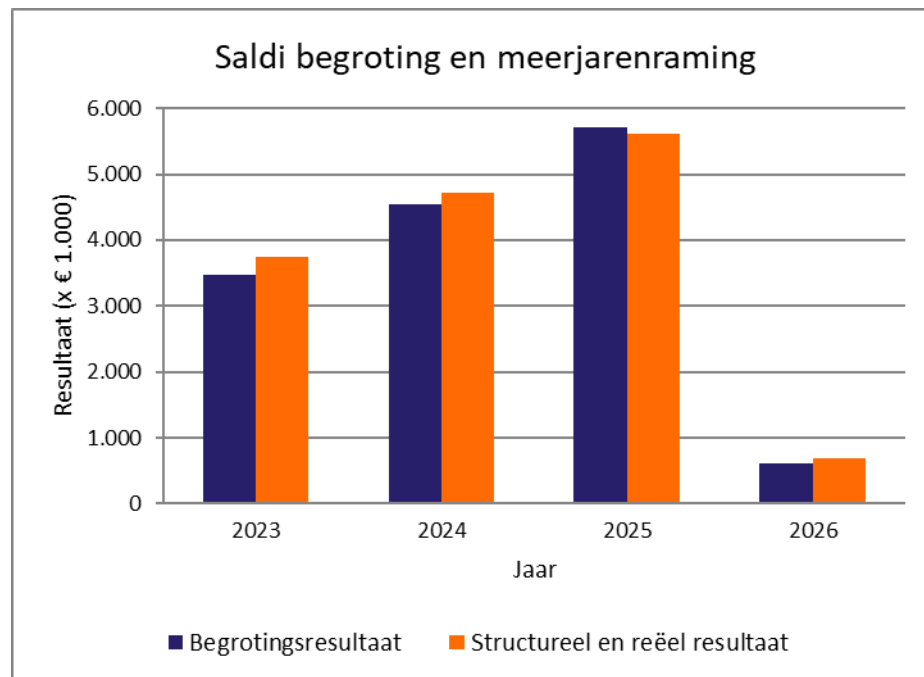
Het beeld is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. Dit wordt veroorzaakt door de hogere algemene uitkering, de extra middelen voor jeugdzorg en het nog ontbreken van ramingen voor nieuw beleid. Hierdoor kunt u dit jaar uw begroting en de meerjarenraming structureel sluitend presenteren wat voor een positief effect op de risicokleur zorgt.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren dat de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 structureel en reëel in evenwicht is, dit is met name tot stand gekomen door de hogere algemene uitkering, de extra gelden voor jeugdzorg en het ontbreken van ramingen voor nieuw beleid. Vanaf 2026 zal er sprake zijn van een terugval in de algemene uitkering vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem decentraler overheden en vanwege toepassing van de opschalingskorting. Hierdoor verslechtert het meerjarenperspectief.

Overige opmerkingen

Verwerking coalitieakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u het coalitieakkoord nog niet volledig heeft opgenomen in deze begroting en meerjarenraming. Door middel van een begrotingswijziging zullen de gevolgen hiervan alsnog in de begroting 2023 verwerkt worden. Wij gaan ervan uit dat de begroting ook na verwerking van het coalitieakkoord structureel en reëel in evenwicht zal zijn. Dit

betekent dat de structurele lasten in uw begroting ook dan gedekt dienen te worden door structurele baten. Verder moeten de baten en lasten ook volledig en realistisch worden geraamd.

Actualisatie beheerplannen

Wij hebben helaas geconstateerd dat uw gemeente nog steeds meerdere beheerplannen heeft die niet geactualiseerd zijn. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming.

Wij adviseren u wederom deze beheerplannen te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de volgende begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 op te nemen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Papendrecht

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821765920
DOS-2022-0000866

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van PIJNACKER-NOOTDORP
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
2640 AA PIJNACKER

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

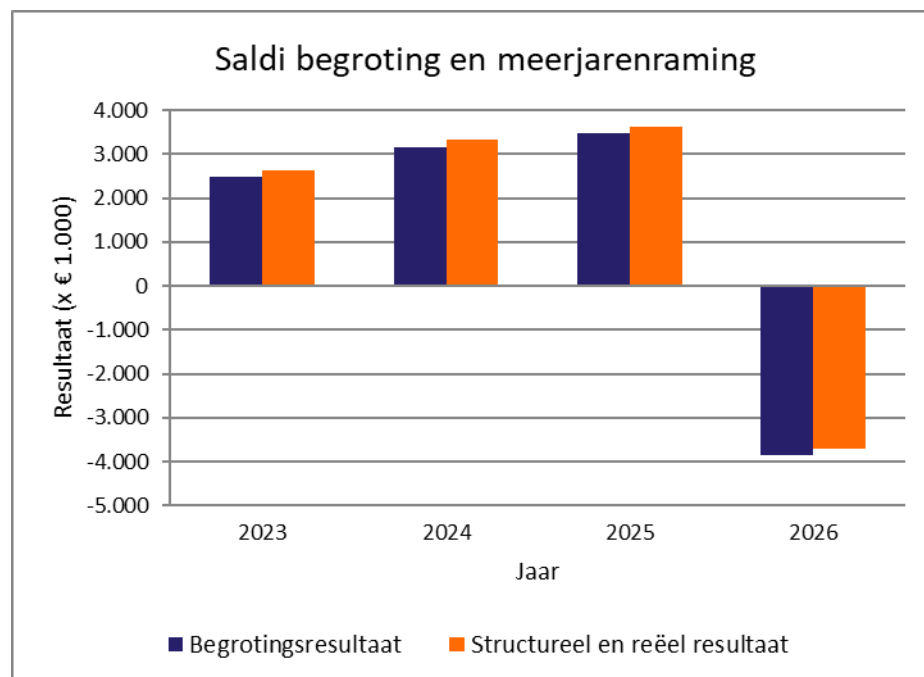
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 weer uit op groen. De oorzaken hiervoor zijn de structureel sluitende begroting 2023 en de eerste twee jaarschijven van uw meerjarenraming, het lage risicoprofiel van uw kengetallen en het hebben van actuele beheerplannen. Ondanks het negatieve resultaat van begrotingsjaar 2026 is uw risicokleur nog steeds groen.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 en de eerste twee jaren van uw meerjarenraming 2024-2026 structureel en reëel sluitend zijn. Vanaf 2026 is een verslechtering van het meerjarenperspectief te zien, veroorzaakt door een terugval in de algemene uitkering vooruitlopend op een nieuwe financieringsystematiek decentrale overheden en vanwege toepassing van de opschalingskorting.

Overige opmerking

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pijnacker-Nootdorp

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820808559
DOS-2022-0000867

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Ridderkerk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 271
2980 AG RIDDERKERK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

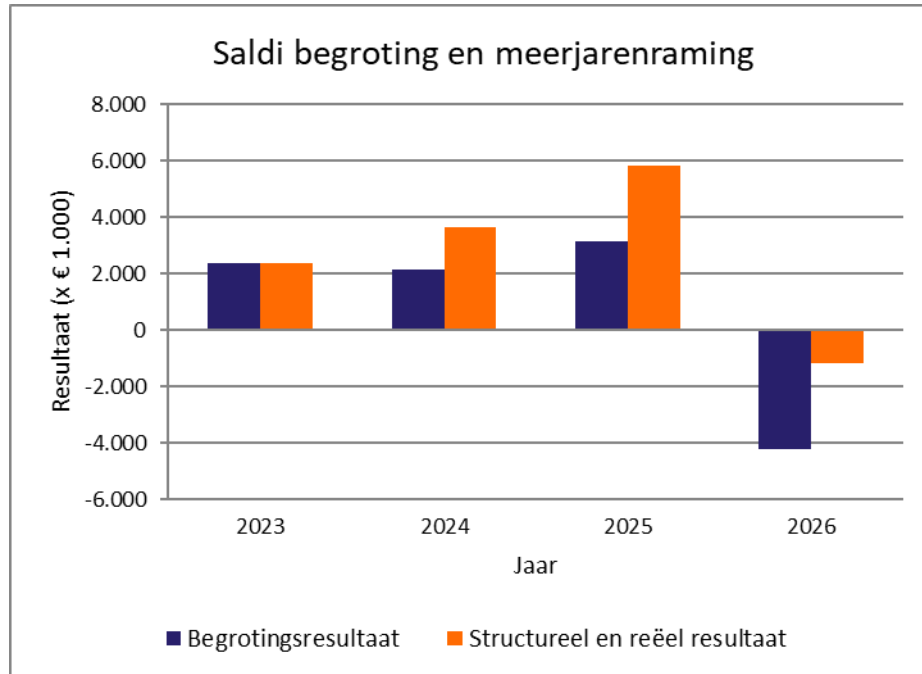
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Check modelbrief

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief de structurele stelpost voor prijsstijging van de programmabudgetten van € 3,5 mln. die u heeft vastgesteld bij de 1e begrotingswijziging 2023. Dit achten wij reëel omdat voor deze lasten in de septembercirculaire van het Rijk dekking wordt geleverd. De septembercirculaire verwerkt u echter pas begin volgend jaar. Zonder deze bijstelling van de lasten zou uw begroting sluiten op een beperkt nadelig structureel saldo en niet voldoen aan de kaders voor repressief toezicht. Wij gaan ervan uit dat u bij volgende begrotingswijzigingen de effecten voor het structurele begrotingsaldo beter laat aansluiten.

Conclusie

Naar ons onderdeel is uw begroting structureel en reëel in evenwicht.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Uw overzicht van incidentele baten en lasten was in de jaarrekening 2021 niet in overeenstemming met de wet- en regelgeving. Wij adviseerden u in het tussenbericht van dit jaar om terughoudend te zijn met het aanmerken van posten als incidenteel en de posten die u opneemt in het overzicht van incidentele baten en lasten te voorzien van een goede onderbouwing in de toelichting. Met waardering hebben wij geconstateerd dat de staat van incidentele baten en lasten in de voorliggende begroting sterk is verbeterd.

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Wij adviseren u de beheerplannen voor Riolering en Gebouwen te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting en meerjarenraming op te nemen.

Reorganisatiekosten in verband met ontvlechting BAR-organisatie

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van de brief die u van het college van B&W heeft ontvangen op 12 oktober met betrekking tot de gedeeltelijke ontvlechting van de BAR-organisatie.

Ontvlechting van een gemeenschappelijke regeling brengt mogelijk kosten met zich mee. Wij gaan ervan uit dat u de ontwikkelingen van de reorganisatie nauwlettend volgt en de financiële gevolgen ervan zo reëel als mogelijk in uw meerjarenbegroting verwerkt.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ridderkerk

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821997139
DOS-2022-0000868

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Rijswijk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 5305
2280 HH RIJSWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Geel	Oranje

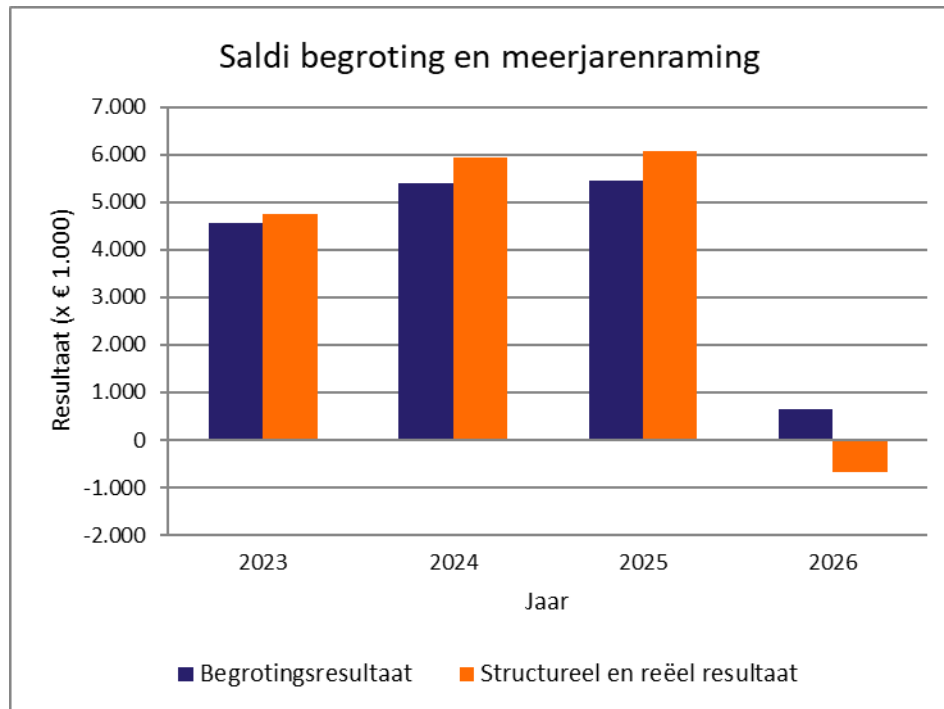
Het beeld is het afgelopen jaar verslechterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op oranje. De oorzaak hiervoor is vooral dat de beheerplannen nog niet zijn geactualiseerd. Ook wordt de wijziging van de risicokleur mede veroorzaakt door het begrotingsaldo in 2026 als gevolg van het ravijnjaar. Hierop hebt u als gemeente geen directe invloed.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Hierop dienen financiële gevolgen van amendementen te worden gemuteerd.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief de nog niet concreet ingevulde taakstellingen Ombuigingen college (€ 923.000) en Nog te realiseren bezuinigingen (€ 400.000).

Conclusie

Wij constateren dat er sprake is van structureel en reëel evenwicht in het begrotingsjaar 2023 en in de jaren 2024 en 2025. Alleen het structureel saldo in 2026 is licht negatief. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat het Rijk nog geen alternatief heeft geboden voor de verlaging van de uitkering uit het Gemeentefonds.

Overige opmerkingen

Verwerking coalitieakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u geen (volledige) financiële vertaling van het coalitieakkoord (nieuw beleid) heeft opgenomen in deze begroting en meerjarenraming.

U hebt wel een indicatie van € 5 miljoen per jaar benoemd voor realisatie van het collegewerkprogramma, maar op dit moment is nog niet duidelijk of deze raming volstaat voor het realiseren van de plannen.

Door middel van begrotingswijzigingen zullen de gevolgen hiervan alsnog in de begroting 2023 verwerkt worden. Wij gaan ervan uit dat de begroting ook na verwerking van de maatregelen uit het coalitieakkoord structureel en reëel in evenwicht zal zijn. Dit betekent dat de structurele lasten in uw begroting ook dan gedekt dienen te worden door structurele baten. Verder moeten de baten en lasten ook volledig en realistisch worden geraamd.

Taakstellingen

U hebt in uw begroting diverse taakstellingen opgenomen. Wij zijn van mening dat de taakstellingen Ombuigingen college (€ 923.000) en Nog te realiseren bezuinigingen (€ 400.000) onvoldoende concreet zijn ingevuld. Wij verzoeken u concrete maatregelen te benoemen om deze taakstellingen alsnog te realiseren en te monitoren of de te formuleren maatregelen leiden tot het gewenste (financiële) effect.

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. U hebt een Integraal beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) financieel verwerkt in uw begroting. Wij adviseren u te monitoren dat de nog vast te stellen concrete uitwerkingen in beheerplannen aansluiten op het IBOR en dat de daarin opgenomen werkzaamheden conform planning worden gerealiseerd, te meer daar in de onderhoudswerkzaamheden achterstanden zijn ontstaan en er ook sprake is van achterstallig onderhoud.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rijswijk

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821182235
DOS-2022-0000869

Gemeenteraad van Rotterdam,
t.a.v. de raadsgriffier
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Als u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Geel	Groen

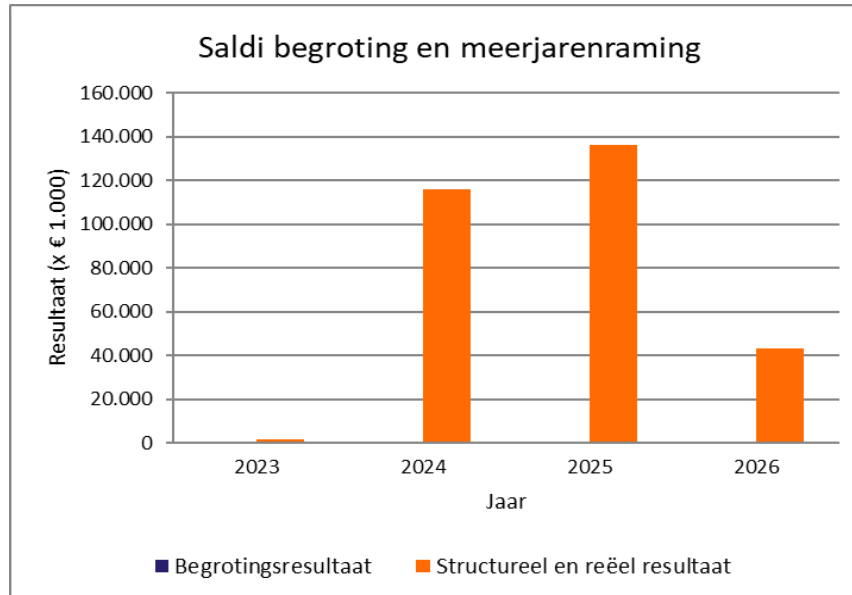
Het beeld is ten opzichte van vorig jaar verbeterd doordat bij de vorige begroting het begrotingsjaar 2022 niet structureel in evenwicht was en in de begroting 2023 wel sprake is van structureel en reëel evenwicht.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Wij onderzoeken ook of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het structureel resultaat bijstellen. Op dit bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij constateren dat uw begroting en meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht zijn.

Overige opmerkingen

Aanpassen eigen bijdrage Wmo

Onlangs is bekend geworden dat staatssecretaris van Ooijen een wetsvoorstel heeft gemaakt om de eigen bijdrage voor de Wet maatschappelijke ondersteuning aan te passen. Met dit wetsvoorstel wordt het voor gemeenten mogelijk om het inkomen mee te laten wegen bij het bepalen van de eigen bijdrage. In uw begroting houdt u al rekening met hogere inkomsten als gevolg van de eigen bijdrage. Over het wetsvoorstel moet echter nog definitief besloten worden. Het vooruitlopen op aanvullende inkomsten is daarmee onzeker en risicovol. Wij vragen u dit risico nauwlettend te monitoren.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek, gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam.

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820792772
DOS-2022-0000870

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Schiedam
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1501
3100 EA SCHIEDAM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

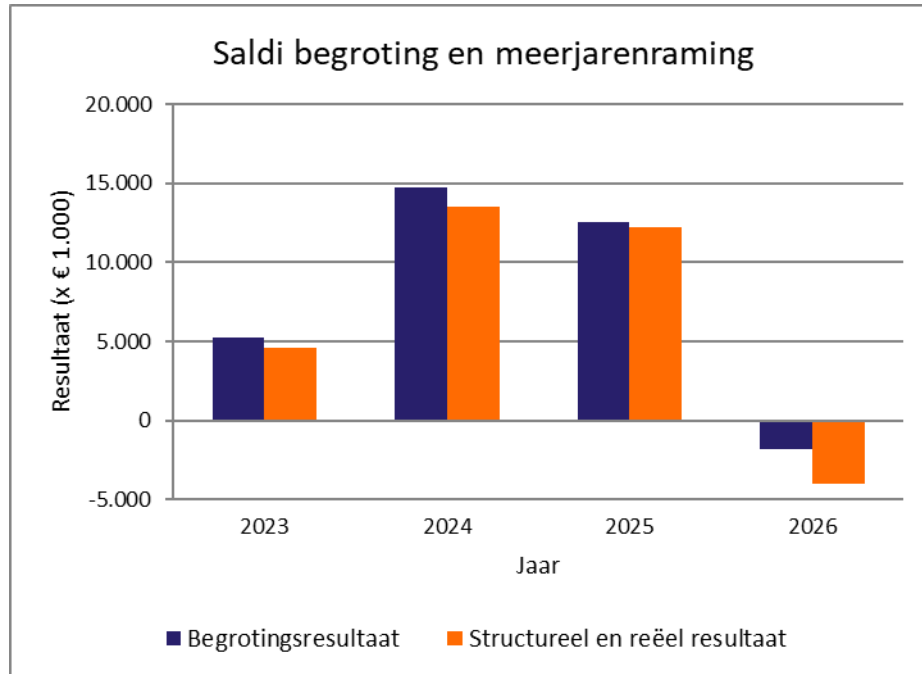
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Geel	Oranje

Het beeld is de afgelopen jaren verslechterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op oranje. De oorzaak hiervoor is dat het laatste jaar van uw meerjarenraming niet structureel in evenwicht is. Hierover loopt momenteel een landelijke discussie. Verder is uw solvabiliteit, ook zonder de effecten van de erfpachtinkomsten, laag en dalende en uw netto schuldquote stijgende. Tot slot beschikt u momenteel niet over actuele beheerplannen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van een structureel en reëel begrotingsresultaat dat afwijkt van het door u gepresenteerde resultaat. Dit komt omdat wij van mening zijn dat van diverse posten op uw overzicht van incidentele baten en lasten het incidentele karakter of de onvoorwaardelijke einddatum onvoldoende is vastgesteld. Verder komen niet alle onttrekkingen aan de reserves terug op het overzicht van incidentele baten en lasten waardoor een deel ten onrechte als structureel wordt aangemerkt. Reservemutaties, uitgezonderd ter dekking van kapitaallasten, zijn in principe incidenteel naar aard.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is niet in overeenstemming met de huidige regelgeving. Van diverse posten is het incidentele karakter of de onvoorwaardelijke einddatum onvoldoende vastgesteld. Daarnaast staan er nog vrij veel posten op het overzicht terwijl incidenteel de uitzondering is. Wij adviseren u om terughoudend te zijn met het aanmerken van posten als incidenteel. Ambtelijk hebben wij vernomen dat u de aanbeveling van de commissie BBV opvolgt en in uw nieuwe financiële verordening een materialiteitsgrens zult opnemen.

Wij verzoeken u om in de begroting 2024 een volledig overzicht van incidentele baten en lasten op te nemen. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018

opgestelde “[notitie structurele en incidentele baten en lasten](#)” en ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\) 2020](#). Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Wij adviseren u uw Kadernota beheer openbare ruimte en alle onderliggende beheerplannen zo spoedig mogelijk te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting en meerjarenraming op te nemen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Schiedam

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821774333
DOS-2022-0000871

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van SLIEDRECHT
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 16
3360 AA SLIEDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting inclusief de 1ste en 2de begrotingswijziging. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Geel	Groen

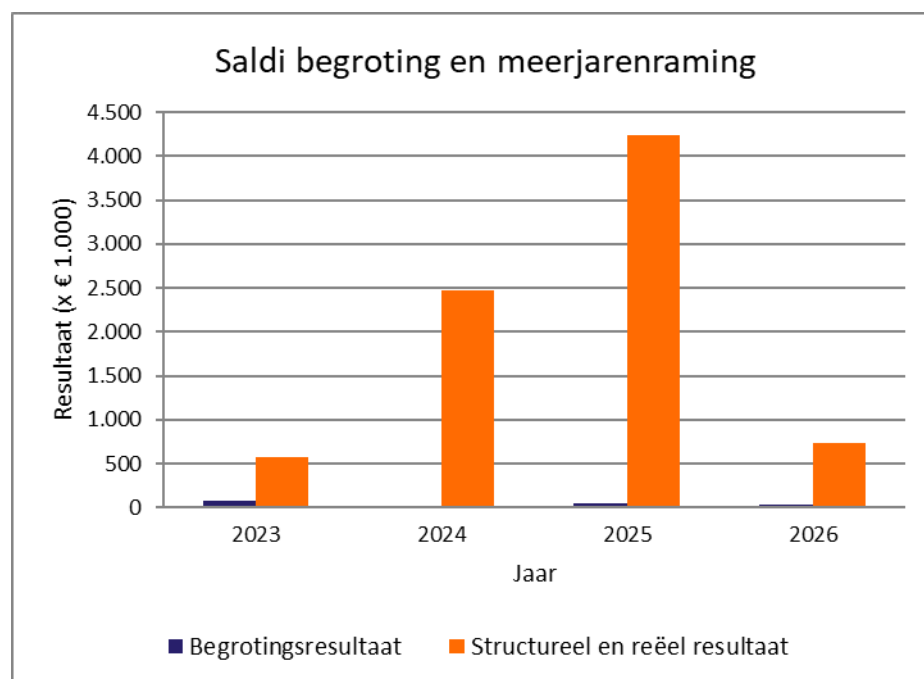
Het beeld is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. De oorzaken hiervoor zijn onder meer de hogere algemene uitkering, de extra middelen voor jeugdzorg, een structureel sluitende begroting en meerjarenraming, het hebben van actuele beheerplannen en het lage risicoprofiel van uw financiële kengetallen.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026, inclusief de 1ste (collegewerkprogramma 2023-2026) en 2de begrotingswijziging, structureel en reëel sluitend zijn. Vanaf 2026 is een verslechtering van het meerjarenperspectief te zien, veroorzaakt door een terugval in de algemene uitkering vooruitlopend op een nieuwe financieringssystematiek decentrale overheden en vanwege toepassing van de opschalingskorting.

Overige opmerking

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringsystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sliedrecht.

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821183425
DOS-2022-0000872

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Teylingen
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 149
2215 ZJ VOORHOUT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

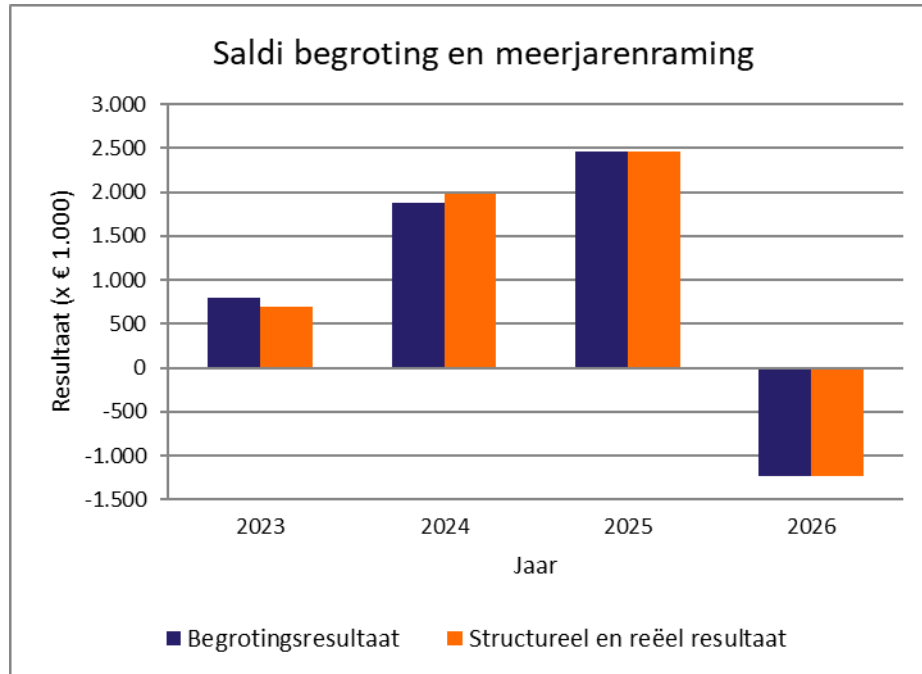
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Geel	Groen

Het beeld is ten opzichte van vorig jaar verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op risicokleur groen. De oorzaak hiervoor is dat uw begroting tot en met 2025 structureel in evenwicht is en uw financiële positie goed. Kanttekening daarbij is dat u uw coalitieakkoord nog moet verwerken in de begroting. Verder is uw weerstandratio ruim voldoende, beschikt u over actuele beheerplannen en heeft u geen nieuwe bezuinigingen opgenomen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief de, in dezelfde vergadering, vastgestelde begrotingswijziging waarmee u de effecten van de septembercirculaire 2022 in de begroting verwerkt.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Verwerking coalitieakkoord

In beginsel dient u een volledige begroting (bestaand en nieuw beleid) vast te stellen. Wij hebben geconstateerd dat u het coalitieakkoord nog niet volledig heeft opgenomen in deze begroting en meerjarenraming. Door middel van een begrotingswijziging zullen de gevolgen hiervan alsnog in de begroting 2023 verwerkt worden. Via een eerste begrotingswijziging reserveert u alvast een bedrag van € 0,5 miljoen voor 2023. Wij gaan ervan uit dat de begroting ook na verwerking van het coalitieakkoord structureel en reëel in evenwicht zal zijn. Dit betekent dat de structurele lasten in uw begroting ook dan gedekt dienen te worden door structurele baten. Verder moeten de baten en lasten ook volledig en realistisch worden geraamd.

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is niet in overeenstemming met de huidige wet- en regelgeving.

Zo ontbreekt de toelichting bij het overzicht waarin u onderbouwt waarom posten als incidenteel aangemerkt worden. Het opnemen van een goede toelichting is een stellige uitspraak van de commissie BBV en noodzakelijk om te kunnen beoordelen of een post daadwerkelijk incidenteel is. Verder hebben sommige posten een beperkte omvang waardoor het niet aannemelijk is dat ze uw begroting materieel beïnvloeden. Wij adviseren u om de aanbeveling van de Commissie BBV op te volgen en een materialiteitsgrens vast te stellen voor incidentele baten en lasten.

Wij verzoeken u om in de begroting 2024 een volledig overzicht van incidentele baten en lasten op te nemen. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde "[notitie structurele en incidentele baten en lasten](#)" en ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\) 2020](#). Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Teylingen

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820812165
DOS-2022-0000874

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Vlaardingen
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1002
3130 EB VLAARDINGEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Geel	Oranje

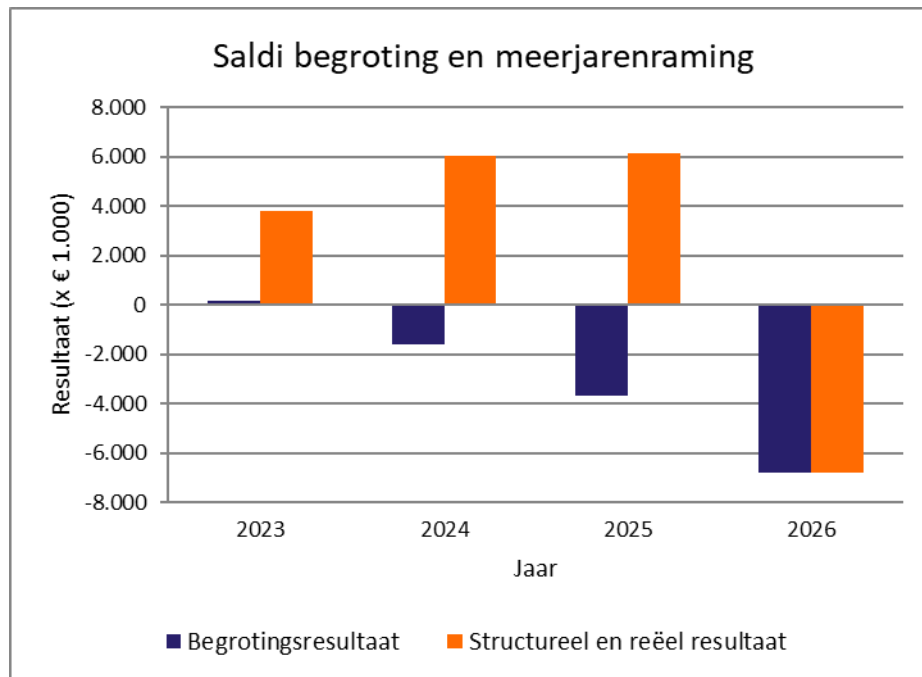
Het beeld is de afgelopen jaren verslechterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op oranje. De wijziging van de risicokleur wordt vooral veroorzaakt door het begrotingsaldo in 2026 als gevolg van het ravijnjaar. Hierover loopt momenteel een landelijke discussie.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief correcties op uw overzicht van incidentele baten en lasten. Wij zijn van mening dat enkele posten ten onrechte als incidenteel zijn aangemerkt.
- Inclusief de financiële gevolgen van de vastgestelde amendementen.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is niet in overeenstemming met de huidige regelgeving. Zo staan er nog diverse posten op met een beperkte omvang terwijl wet en regelgeving stelt dat het moet gaan om posten van materiele omvang. Wij adviseren u om de aanbeveling van de commissie BBV op te volgen en een materialiteitsgrens vast te stellen. Verder ontbreekt de toelichting bij het overzicht waarin u moet onderbouwen waarom posten als incidenteel aangemerkt mogen worden. Het opnemen van een goede toelichting is een stellige uitspraak van de commissie BBV en noodzakelijk om te kunnen beoordelen of een post daadwerkelijk incidenteel is. Wij verzoeken u om in de begroting 2024 een volledig overzicht van incidentele baten en lasten op te nemen. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde ["notitie structurele en incidentele baten en](#)

lasten" en ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\) 2020](#). Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Solvabiliteit

Wij constateren dat het eigen vermogen in de meerjarenraming afneemt. De vaste schulden nemen in de meerjarenraming toe. Het eigen vermogen is nodig voor het afdekken van risico's. Uw solvabiliteitspercentage is laag en heeft een dalende trend. Wij vragen uw nadrukkelijke aandacht voor deze trend en adviseren u om, indien mogelijk, uw solvabiliteit te verbeteren.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vlaardingen

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822489372
DOS-2022-0000875

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Voorschoten
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 393
2250 AJ VOORSCHOTEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen.

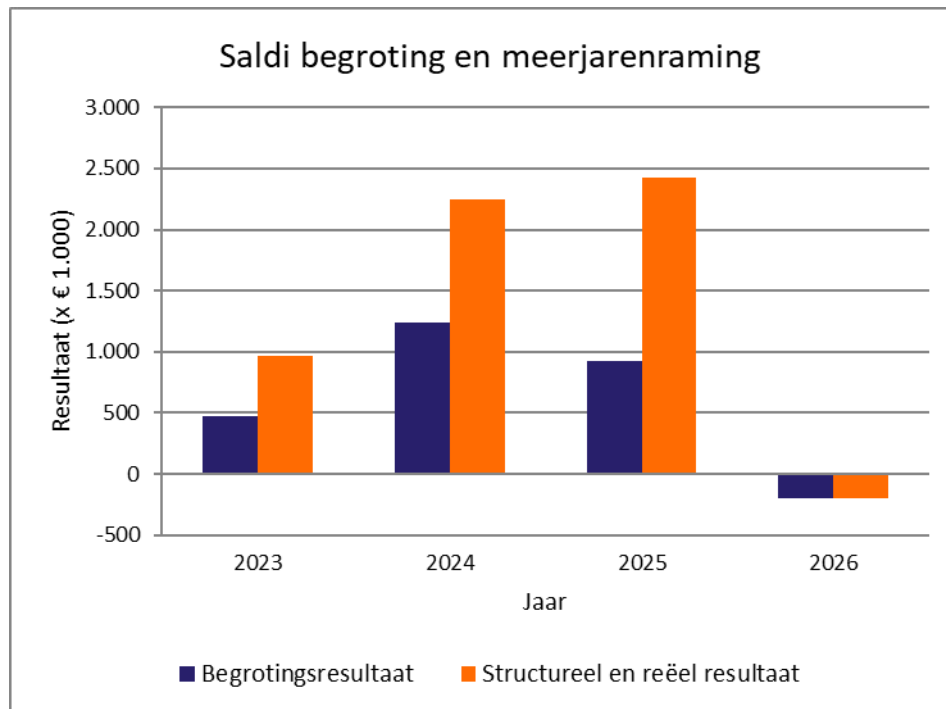
Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- na verwerking van de 1^e begrotingswijziging (onder andere Septembercirculaire) en het door u vastgestelde amendement.

Conclusie

Wij constateren dat het structureel en reëel begrotingssaldo in 2023 positief is. Daarom kennen we u voor 2023 repressief toezicht toe.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Wij willen u complimenteren met de wijze waarop u de opgenomen posten in het overzicht van incidentele baten en lasten in overeenstemming hebt gebracht met de huidige regelgeving.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Voorschoten

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-808780741
DOS-2022-0000878

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Waddinxveen
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 400
2740 AK Waddinxveen

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

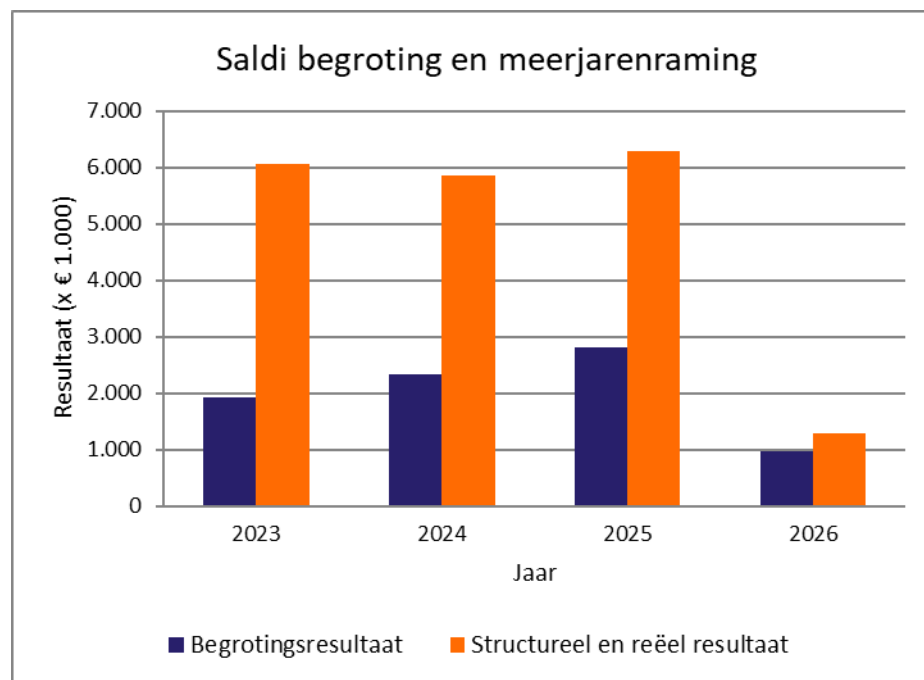
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begrotingsresultaat bedraagt € 1,9 miljoen.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Structurele reservemutaties

Alle structurele reservemutaties dienen te worden opgenomen in het verplichte overzicht structurele reservemutaties zodat aansluiting gemaakt kan worden met de staat van reserves. De staat van de structurele reservemutaties ontbreekt in uw begroting. We verzoeken u in het vervolg de staat van structurele reservemutaties in uw begroting op te nemen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waddinxveen

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822127841
DOS-2022-0000879

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Wassenaar
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 499
2240 AL WASSENAAR

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Groen	Groen

Het beeld is het afgelopen jaar gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. De oorzaak hiervoor is dat u voor de jaren 2023, 2024 en 2025 structureel positieve begrotingssaldi hebt. Voor 2026 geldt dat niet als gevolg van de lagere uitkering uit het gemeentefonds vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem decentrale overheden.

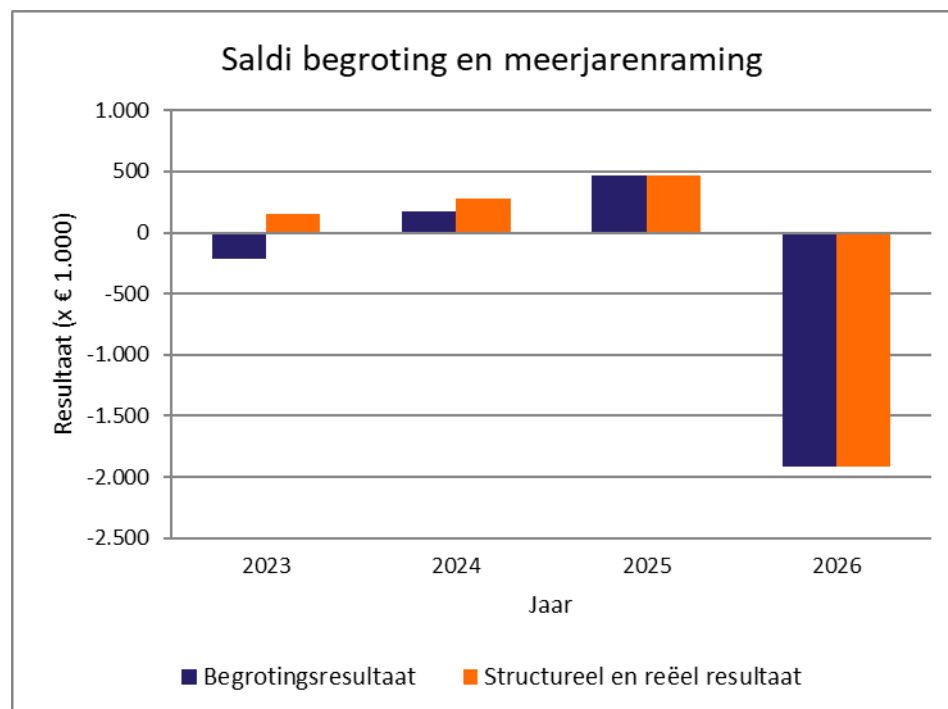
U hebt verder nagenoeg geen in te vullen taakstellingen, beschikt over actuele onderhoudsplannen en een uitstekend weerstandsvermogen. Ook de financiële kengetallen laten weinig risico zien.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- inclusief de eerste begrotingswijziging (verwerking septembercirculaire) en de vastgestelde amendementen.

Conclusie

Wij constateren dat uw structureel saldo in 2023 naar ons oordeel positief is en uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

Overige opmerkingen

Amendementen

Bij de vaststelling van de begroting hebt u meerdere amendementen aangenomen. Eén van deze amendementen was gericht op het voorkomen van een OZB-verhoging van 20%.

Om het terugdraaien van die OZB-verhoging te kunnen bekostigen heeft u vele structurele maatregelen geschapt, eerder gemaakte inschattingen van autonome lastenstijgingen voor energie en onderhoud neerwaarts bijgesteld en enkele eerder als structureel gekarakteriseerde lasten alsnog als incidenteel aangemerkt. Over de wijziging van de ramingen voor autonome lastenstijgingen willen wij onze zorg uitspreken, naar onze mening zijn er geen gewijzigde marktontwikkelingen die een dergelijke aanpassing rechtvaardigen. Voor de vereisten aan als incidenteel aan te merken lasten verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde “notitie structurele en incidentele baten en lasten” en ons Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) 2020. Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Wij gaan ervan uit dat een nieuw te vormen college (nieuwe) structurele maatregelen zal willen verwerken in de begroting. Wij verzoeken u erop toe te zien dat in de begrotingswijziging reële ramingen voor autonome kostenstijgingen worden verwerkt en de incidentele lasten worden getoetst aan genoemde kaders. Ook adviseren wij u erop toe te zien dat de budgetten voor onderhoud aansluiten op de door u vastgestelde onderhoudsplannen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wassenaar

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-808782515
DOS-2022-0000880

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Westland
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Oranje	Groen

Het beeld is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. De oorzaak hiervoor is dat het kengetal schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen is verbeterd, de weerstandsratio is toegenomen, bij de grondexploitaties de nog te maken kosten en de nog te realiseren opbrengsten zijn gedaald.

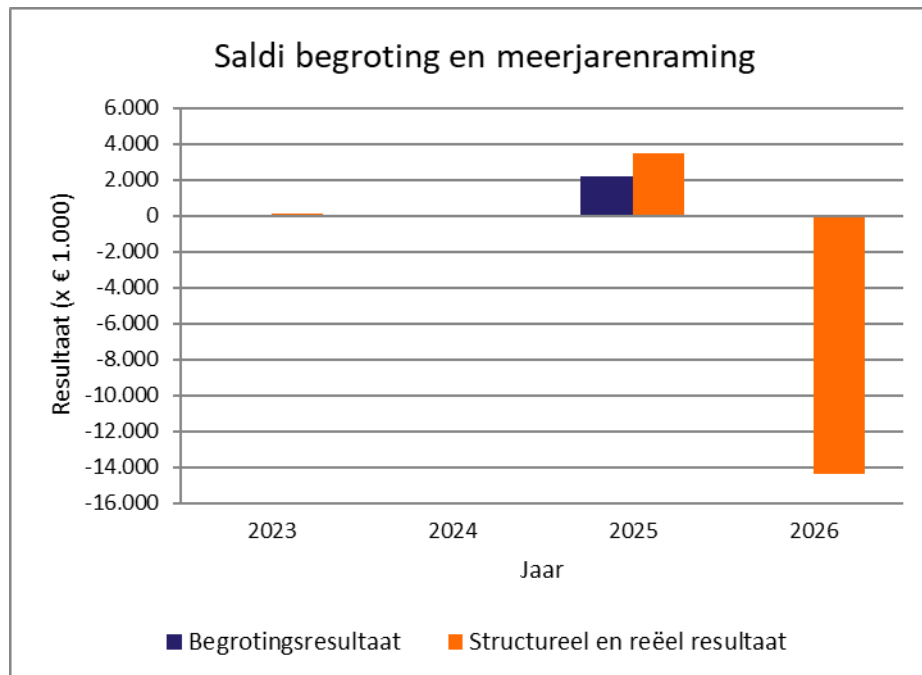
Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0, behalve voor het jaar 2025.

Wij gaan voor de jaarschijf 2026 uit van de cijfers. Daarom hebben wij in onderstaand diagram het structurele resultaat 2026 met 15,9 miljoen naar beneden bijgesteld.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- exclusief de inkomsten van het Rijk en nieuw voor oud;
- waarbij wij een aantal posten in uw staat van incidentele baten en lasten als structureel hebben beoordeeld.

Conclusie

Wij constateren dat aan de ene kant uw risicoprofiel sterk is verbeterd. Hiervoor verdient u onze complimenten. Aan de andere kant zien we dat de staat van incidentele baten en lasten uw aandacht nodig heeft. Uw begroting 2023 is na wijzigingen door de toezichthouder in de staat van incidentele baten en lasten net aan structureel en reëel in evenwicht. U voldoet hiermee net aan de kaders voor repressief (regulier) toezicht.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meircirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële

gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaire als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westland

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820103588
DOS-2022-0000883

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van ZOETERMEER
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 15
2700 AA ZOETERMEER

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichthoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Oranje	Groen

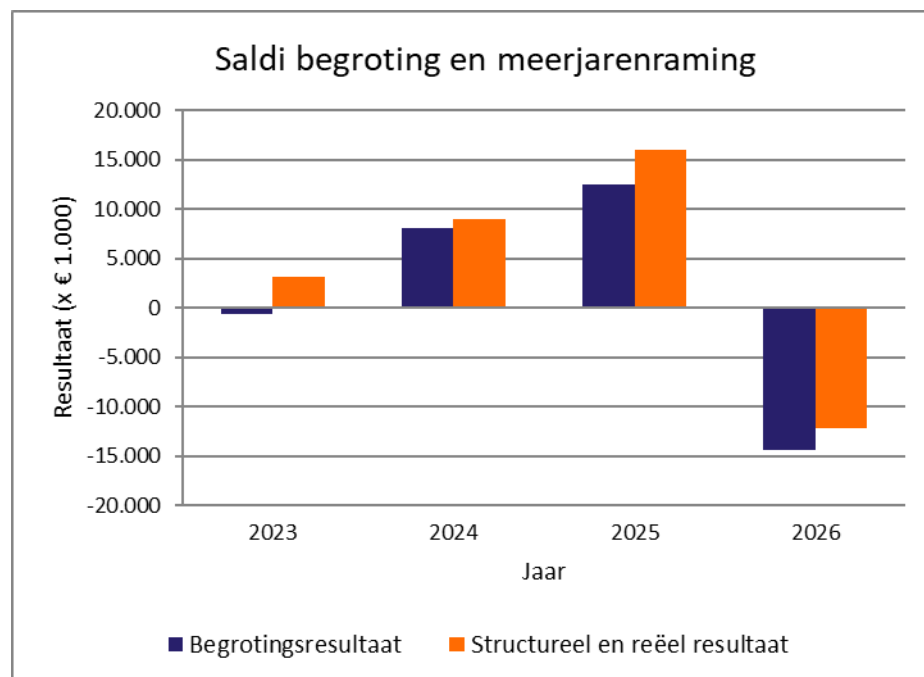
Het beeld is de afgelopen jaren wisselend geweest en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen. Als gevolg van met name de stijgende jeugdzorgkosten werd de afgelopen jaren enkel uw begroting structureel sluitend gepresenteerd en uw meerjarenraming niet. Daarnaast is er ook sprake van beheerplannen die niet geactualiseerd zijn. Mede door de hogere uitkering gemeentefonds en extra rijksmiddelen voor jeugdzorg kunt u dit jaar uw begroting en de eerste twee jaarschijven van de meerjarenraming structureel sluitend presenteren wat voor een positief effect van de risicokleur zorgt.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Door de stijgende kosten van jeugdzorg staat uw financiële positie al enkele jaren onder druk. We constateren een lichte verbetering hierin, wat met name tot stand is gekomen door een hogere algemene uitkering en extra gelden voor jeugdzorg. Vanaf 2026 zal er sprake zijn van een terugval in de algemene uitkering vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem decentrale overheden en vanwege toepassing van de opschalingskorting. Hierdoor verslechtert het meerjarenperspectief.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen

Ambtelijk hebben wij vernomen dat de voorbereidingen voor de actualisatie van uw beheerplannen inmiddels vergevorderd zijn en dat ze in het voorjaar van 2023 gereed zullen zijn. Graag zien wij een financiële vertaling van deze geactualiseerde beheerplannen terug in de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zoetermeer.

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-822846901
DOS-2022-0000884

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Zoeterwoude
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 34
2380 AA ZOETERWOUDE

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

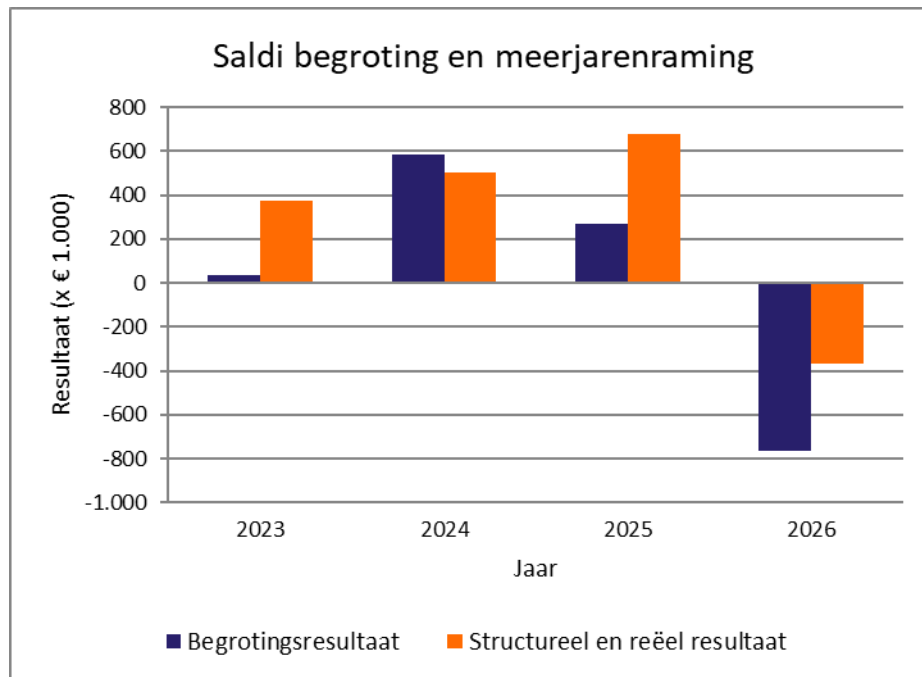
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op groen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat het structureel en reëel begrotingssaldo in 2023 positief is. Daarom kennen we u voor 2023 repressief toezicht toe.

Overige opmerkingen

Indienen begroting

Artikel 191 van de Gemeentewet schrijft voor dat de gemeente de door de raad vastgestelde begroting vóór 15 november van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient naar Gedeputeerde Staten zendt. Op basis van goed overleg hebben wij u de gelegenheid gegeven de vastgestelde begroting op 18 november te zenden. Wij verzoeken u ervoor zorg te dragen dat de vastgestelde begroting van 2024 en volgende jaren weer vóór 15 november wordt verzonden.

Onderhoud kapitaalgoederen

In 2020 hebt u beheerplannen opgesteld. In 2022 hebt u deze beheerplannen financieel beoordeeld, onder andere vanwege prijsstijgingen als gevolg van (wereldwijde) marktontwikkelingen. De financiële verwerking van deze actualisatie heeft plaatsgevonden in de begroting 2023. Het onderhoudsniveau waarop de plannen zijn gebaseerd is vastgelegd in de Nota onderhoud kapitaalgoederen, die in 2020 is besproken in een strategische sessie van de raad. Het onderhoudsniveau is echter niet door uw raad vastgesteld. Wij adviseren uw de Nota onderhoud kapitaalgoederen alsnog in de raad vast te stellen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien.

Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zoeterwoude

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-821111274
DOS-2022-0000885

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Zuidplas
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 100
2910 AC NIEUWERK A/D IJSSEL

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Ondanks dat u komend jaar onder repressief toezicht valt, vragen wij uw aandacht voor de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Als u vragen hebt over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel en oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

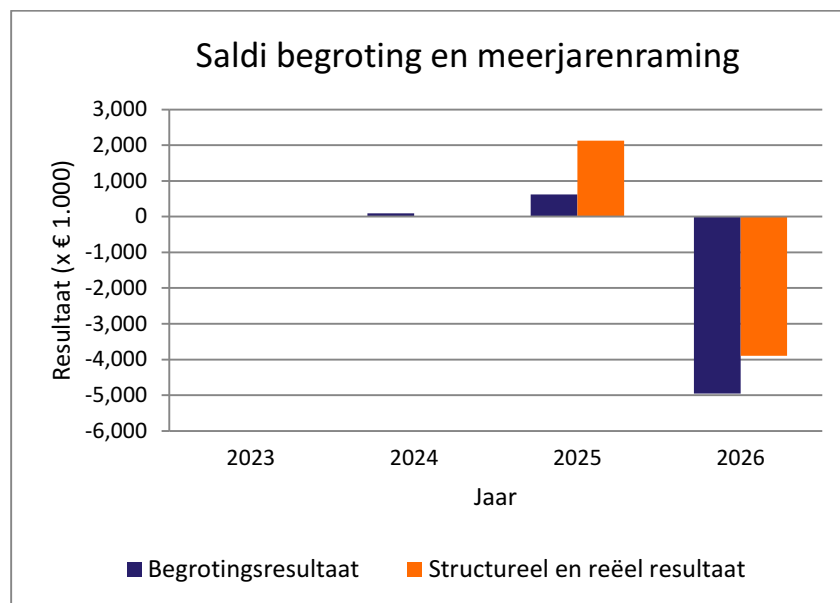
Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op oranje. Dit komt door het structureel tekort in het laatste jaar (2026) in de meerjarenraming, de te realiseren taakstellingen, de ontwikkelingen in het sociaal domein, een stijgende schuldquote en dalende solvabiliteit. Evenals vorig jaar zijn er ook risico's in de grondexploitatie zoals de nog te realiseren opbrengsten en nog te maken kosten.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief de begrotingswijzigingen 1 tot en met 3 en aangenomen amendementen.

Conclusie

Wij constateren dat u een structureel sluitende begroting 2023 heeft. Hiermee voldoet u aan de criteria voor repressief toezicht. Uw begroting geeft voor de komende jaren een sluitend perspectief weer, maar met een zorgelijk groot tekort in het laatste jaar (2026) van de meerjarenraming. Daarnaast zien wij dat het sluitend perspectief gepaard gaat met het daadwerkelijk realiseren van de taakstellingen die zijn opgenomen in de begroting en dat de komende jaren een stijgende schuldquote en een dalende solvabiliteit ontstaat. Dit alles maakt dat wij ons zorgen maken over uw financiële positie in de toekomst. Wij adviseren u de voortgang van de taakstellingen goed te monitoren en bij tegenvallers of uitstel alternatieve of aanvullende maatregelen te nemen en de komende jaren terughoudend te zijn met het opnemen van nieuw beleid gezien het structureel tekort in het jaar 2026.

Overige opmerkingen

Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV)

Vorig jaar hebben wij u geschreven dat het overzicht van incidentele baten en lasten niet in overeenstemming is met het BBV. Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. In de begroting hebben wij een grote verbetering geconstateerd en willen u hiervoor complimenteren. De incidentele baten en lasten zijn helder en duidelijk toegelicht vanuit de kaders van het BBV en onze handreiking.

In het overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves hebben wij geconstateerd dat tweetal reservemutaties niet in dit overzicht thuishoren. Wij hebben reeds op ambtelijk niveau verzocht deze reservemutaties volgend jaar op te nemen in het overzicht van incidentele baten en lasten. Het niet juist opnemen van deze reservemutaties heeft invloed op het structureel saldo van uw begroting.

Vermogenspositie

Wij zien een ontwikkeling van de schuldquote boven de signaleringswaarde van 130% in de meerjarenraming. Bij een signaleringswaarde boven 130% is er sprake van een verhoogd risico. Ook laat de solvabiliteit een sterke daling zien in de meerjarenraming. Wanneer de signaleringswaarde van de solvabiliteit onder de 20% daalt, is er sprake van een verhoogd risico. U bent zich bewust van deze trend.

Vorig jaar hebben wij u geschreven dat er nog onvoldoende beleid ontwikkeld is (lange termijnvisie) ten aanzien van de gewenste ontwikkeling van de schuldbestand en welke afwegingen gemaakt moeten worden om de stijgende schuldbestand te temperen en/of deze in omvang naar beneden te brengen en uw solvabiliteit weer op voldoende niveau te krijgen. Wij verzoeken u nogmaals ons te informeren over uw visie hieromtrent.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zuidplas

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820276456
DOS-2022-0000886

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Zwijndrecht
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 15
3330 AA ZWIJNDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Ondanks dat u komend jaar onder repressief toezicht valt, maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Geel	Geel	Geel

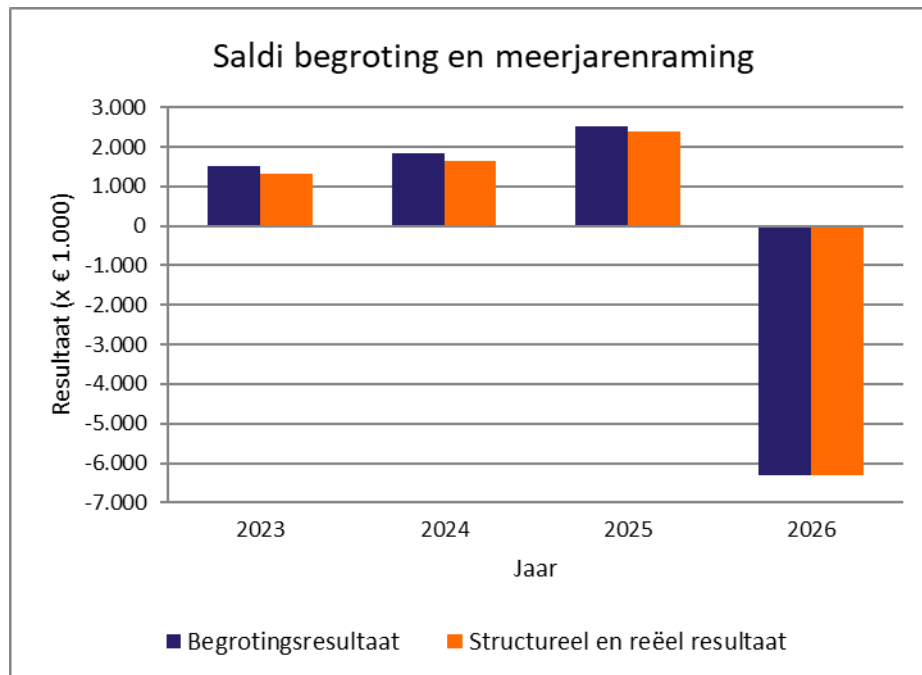
Het beeld is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2023 uit op risicokleur geel. De oorzaak hiervoor is dat het structureel evenwicht in uw begroting onder druk blijft staan en afhankelijk is van het realiseren van de lagere bijdrage aan de GR DG&J en het dekken van de stijgende kapitaallasten die voortvloeien uit uw omvangrijke investeringsplan. Dit laatste zorgt er ook voor dat uw financiële positie verslechtert wat terug te zien is in de financiële kengetallen. Verder heeft u uw loonkosten niet geïndexeerd waardoor deze geen reëel beeld geven. Wij adviseren u het structureel evenwicht en uw financiële positie nauwlettend te volgen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief een correctie op uw overzicht van incidentele baten en lasten. Wij zijn van mening dat van één post vooraf geen onvoorwaardelijke einddatum is bepaald.
- Inclusief de financiële gevolgen van de vastgestelde amendementen.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is. Kanttekening daarbij is dat u uitgaat van een nog te realiseren lagere bijdrage aan de GR DG&J, de personele lasten niet heeft geïndexeerd en een omvangrijk investeringsplan heeft. Dit maakt dat wij ons zorgen maken over uw structureel evenwicht.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. Uw overzicht van incidentele baten en lasten is niet in overeenstemming met de huidige regelgeving. Van één post is vooraf geen onvoorwaardelijke einddatum bepaald en de omvang van diverse posten is dermate beperkt wat wij twijfelen of ze uw begroting materieel beïnvloeden. Verder ontbreekt van een aantal posten een toelichting. Het opnemen van een goede toelichting is een stellige uitspraak van de commissie BBV en noodzakelijk om te kunnen

beoordelen of en post daadwerkelijk incidenteel is. Wij verzoeken u om in de begroting 2024 een volledig overzicht van incidentele baten en lasten op te nemen. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde [“notitie structurele en incidentele baten en lasten”](#) en ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\) 2020](#). Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Deelnemersbijdrage GR DG&J

In ons tussenbericht 2022 hebben wij u geschreven dat wij aanvullende onderbouwing nodig hebben om de realiteit van de naar beneden bijgestelde deelnemersbijdrage van uw gemeente aan de GR DG&J te kunnen beoordelen. Het is de GR DG&J niet gelukt om deze lagere bijstelling voldoende te onderbouwen waardoor wij hiervoor contact hebben moeten opnemen met uw organisatie. Dit vinden wij geen goede gang van zaken aangezien de GR zelf verantwoordelijk is voor het onderbouwen van de ramingen in haar begroting. Desalniettemin heeft uw organisatie de lagere bijstelling voldoende onderbouwd en achten wij deze reëel. Wij vragen u om de maatregelen nauwlettend te monitoren en wanneer deze niet gerealiseerd worden uw begroting aan te passen. Verder verwachten wij dat de GR DG&J volgend jaar in staat is om zelf verantwoording af te leggen over de door hen vastgestelde begroting en dat ze bezuinigingen of aanpassingen in de deelnemersbijdragen vooraf voorzien van voldoende onderbouwing.

Indexatie personeelslasten

De inkomsten die u uit de algemene uitkering ontvangt worden ieder jaar opgehoogd om te compenseren voor de stijgende lonen en prijzen. Wij hebben geconstateerd dat u in uw begroting de personeelslasten niet heeft geïndexeerd. Uw huidige methodiek is dat u de personeelslasten verhoogt wanneer een nieuwe CAO is afgesloten. Wij vinden dit op langere termijn te risicovol omdat u aan de inkomstenkant wel rekening houdt met de hogere inkomsten maar aan de uitgavenkant niet met de hogere uitgaven. Vanaf de begroting 2024 dient u uw methodiek aan te passen en zullen wij dit toetsen bij de beoordeling van uw begroting 2024.

Actualisatie Gemeentelijk Rioleringsplan

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. Uit uw begroting blijkt dat uw Gemeentelijk Rioleringsplan een looptijd kent tot 2022. In 2023 wilt u dit plan gaan actualiseren. Wij adviseren u om dit tijdig te doen zodat u bij het opstellen van uw begroting 2024 een reëel beeld heeft van uw meerjarige onderhoudslasten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2023 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwijndrecht

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2022-820578563
DOS-2022-0000784

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Alblasserdam
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 2
2950 AA ALBLASSERDAM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2023

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. In de begroting heeft u aangegeven wat u de komende jaren wilt doen en wat dat gaat kosten. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak: voorafgaand aan het begrotingsjaar toetsen wij of uw begroting structureel en reëel in evenwicht is:

- Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht;
- Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

Door de uitvoering van het financieel toezicht draagt de provincie bij aan het voorkomen van structurele tekorten op uw begroting. Zo blijft uw gemeente financieel gezond. Deze brief is bedoeld om u te informeren over de toets die wij hebben uitgevoerd of uw gemeente komend jaar onder repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht valt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2023

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht: uw begroting achten wij structureel en reëel in evenwicht. Dit betekent dat u uw begroting komend jaar direct kunt uitvoeren en wij begrotingswijzigingen niet vooraf goed hoeven te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Op uw verzoek kunnen wij ook een taakveldanalyse uitvoeren. Dit geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend, waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur is geen norm, maar slechts een indicatie over de financiële positie. Wij nemen de risicokleur van iedere gemeente op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2023

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2021	2022	2023
Risicokleur	Oranje	Geel	Oranje

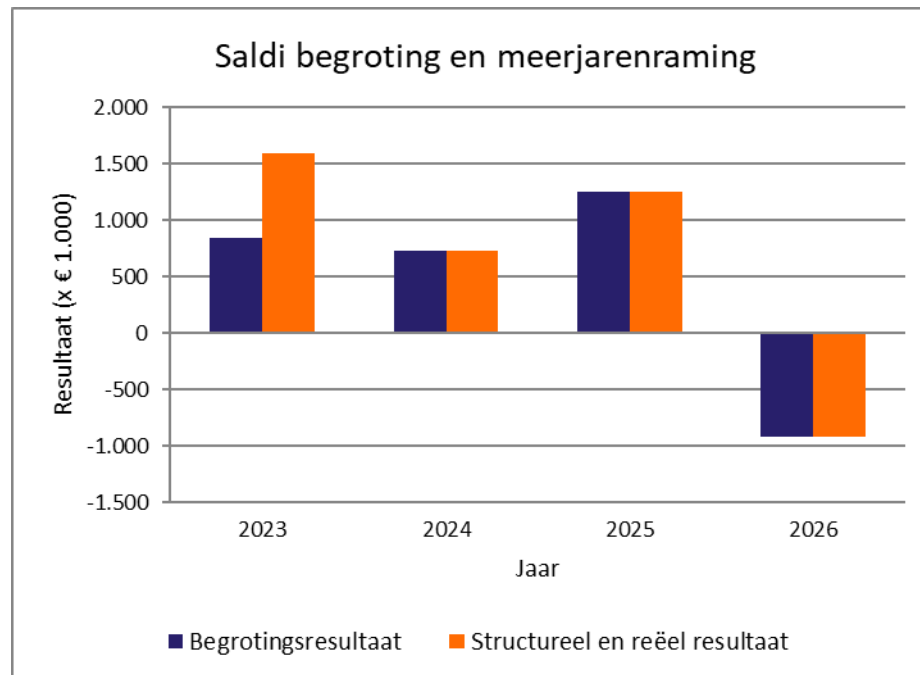
Het beeld liet de afgelopen jaren een verbetering zien maar de risicokleur is op basis van de begroting 2023 weer verslechterd naar oranje. Dit wordt mede veroorzaakt doordat het laatste jaar van uw meerjarenraming niet structureel in evenwicht is. Over dit jaar loopt momenteel een landelijke discussie. Verder zijn niet al uw beheerplannen actueel, zijn uw financiële kengetallen verslechterd (mede als gevolg van uw investeringsplannen) en gaat een groot deel van uw begroting naar gemeenschappelijke regelingen (wat de ruimte om te sturen beperkter maakt).

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten. Ook onderzoeken wij of de ramingen reëel en concreet onderbouwd zijn. Zo niet, dan kunnen wij het

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

begrotingsresultaat bijstellen. Op het bijgestelde resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2023 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. De toelichting bij het overzicht van incidentele baten en lasten waarin u moet onderbouwen waarom posten als incidenteel aangemerkt mogen worden ontbreekt. Het opnemen van een goede toelichting is een stellige uitspraak van de commissie BBV en noodzakelijk om te kunnen beoordelen of een post daadwerkelijk incidenteel is. Wij verzoeken u om in de begroting 2024 een volledig overzicht van incidentele baten en lasten op te nemen. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde [“notitie structurele en incidentele baten en lasten”](#) en ons [Gemeenschappelijk Toezichtkader \(GTK\) 2020](#). Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten.

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal

vijf jaar oud) belangrijk. Uit uw begroting blijkt dat uw het beheerplan voor het onderhoud van civiele kunstwerken niet meer actueel is. Daarnaast moeten de beheerplannen voor wegen en gebouwen nog financieel vertaald worden. Ambtelijk hebben wij begrepen dat u hier momenteel aan werkt en dit naar verwachting begin 2023 zult afronden waarna dit bij de perspectiefnota 2024 in de begroting verwerkt zal worden.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het Rijk verwacht tijdens deze kabinetsperiode de normeringssystematiek te herzien. Doordat het kabinet in de Rijksbegroting voor de jaren vanaf 2026 al vooruitloopt op gewijzigde financiële verhoudingen, ontstaat vanaf dat jaar een aanzienlijke afname in de hoogte van de algemene uitkering.

De Tweede Kamer heeft met een motie het ministerie van BZK opdracht gegeven om bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid te verschaffen over het verloop van de algemene uitkering voor 2026 en verder. Zolang nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële gevolgen van de nieuwe normeringssystematiek gaan wij ervan uit dat u de circulaires als basis gebruikt voor de ramingen. Vanuit het toezicht blijven wij in gesprek met uw gemeente over de gevolgen van het ontstane gat in 2026 en op welke wijze hiermee om te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Hoofd Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alblisserdam